

Επίσημη Εφημερίδα C 195

της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Έκδοση
στην ελληνική γλώσσα

Ανακοινώσεις και Πληροφορίες

52ο έτος
19 Αυγούστου 2009

<u>Ανακοίνωση αριθ.</u>	Περιεχόμενα	Σελίδα
I Ψηφίσματα, συστάσεις και γνωμοδοτήσεις		
ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ		
Συμβούλιο		
2009/C 195/01	Γνώμη του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 2009, σχετικά με το επικαιροποιημένο πρόγραμμα σταθερότητας της Σλοβενίας για την περίοδο 2008-2011	1
II Ανακοινώσεις		
ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΠΡΟΕΡΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ		
Επιτροπή		
2009/C 195/02	Έγκριση των κρατικών ενισχύσεων στο πλαίσιο των διατάξεων των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ — Περιπτώσεις όπου η Επιτροπή δεν προβάλλει αντίρρηση (1)	6
2009/C 195/03	Ανακοίνωση της Επιτροπής που ακυρώνει και αντικαθιστά την ανακοίνωση αριθ. 178/05, της 31ης Ιουλίου 2009, σχετικά με την αρχή που είναι εξουσιοδοτημένη για την έκδοση πιστοποιητικών γνησιότητας στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 620/2009	8

EL

2009/C 195/04

Ανακοίνωση της Επιτροπής περί της αποκατάστασης της βιωσιμότητας και αξιολόγησης των μέτρων αναδιάρθρωσης στον χρηματοπιστωτικό τομέα στο πλαίσιο της παρούσας κρίσης βάσει των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων ⁽¹⁾ .....

9

IV Πληροφορίες

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΡΟΕΡΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Επιτροπή

2009/C 195/05

Ισοτιμίες του ευρώ .....

21

V Γνωστοποιήσεις

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Επιτροπή

2009/C 195/06

Προηγούμενη γνωστοποίηση συγκέντρωσης (Υπόθεση COMP/M.5604 — Dong/Kom-Strom) ⁽¹⁾ .....

22

2009/C 195/07

Προηγούμενη γνωστοποίηση συγκέντρωσης (Υπόθεση COMP/M.5421 — Panasonic/Sanyo) ⁽¹⁾ .....

23

⁽¹⁾ Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ

I

(Ψηφίσματα, συστάσεις και γνωμοδοτήσεις)

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΓΝΩΜΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 7ης Ιουλίου 2009

σχετικά με το επικαιροποιημένο πρόγραμμα σταθερότητας της Σλοβενίας για την περίοδο 2008-2011

(2009/C 195/01)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 5 παράγραφος 3,

τη σύσταση της Επιτροπής,

Έπειτα από διαβουλεύσεις με την Οικονομική και Δημοσιονομική Επιτροπή,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΓΝΩΜΗ:

- 1) Στις 7 Ιουλίου 2009, το Συμβούλιο εξέτασε το επικαιροποιημένο πρόγραμμα σταθερότητας της Σλοβενίας, που καλύπτει την περίοδο 2008-2011.
- 2) Η σταθερή οικονομική ανάπτυξη της Σλοβενίας τα τελευταία χρόνια, 5 % κατά μέσον όρο την περίοδο 2004-2008, χαρακτηρίστηκε από τις πολύ καλές επιδόσεις στις εξαγωγές και τις επενδύσεις. Δεδομένου του πολύ υψηλού βαθμού ανοίγματος της οικονομίας της χώρας, οι επιπτώσεις λόγω της παγκόσμιας κρίσης ήταν πολύ σοβαρές. Η δραστηριότητα επιβραδύνθηκε σημαντικά σε όλη τη διάρκεια του 2008, με απότομη μείωση το τελευταίο τρίμηνο. Παράλληλα διαπιστώθηκε αύξηση του κόστους εργασίας ανά μονάδα προϊόντος. Επιπλέον, μολονότι στηριζόταν στην ισχυρή αύξηση της απασχόλησης και των μισθών, η ιδιωτική κατανάλωση επιβραδύνθηκε λόγω του υψηλού πληθωρισμού και της μείωσης της εμπιστοσύνης των καταναλωτών. Αξιοποιώντας τις δημοσιονομικές δυνατότητες λόγω των μετρίων επιπέδων του ελλείμματος και του χρέους κατά την έναρξη της κρίσης, οι αρχές θέσπισαν μέτρα για τη στήριξη της οικονομίας, με σκοπό τη σταθεροποίηση του χρηματοπιστωτικού συστήματος, τη διαφύλαξη των θέσεων εργασίας και την ενίσχυση του αναπτυξιακού δυναμικού, ενώ στις επιχειρήσεις προσφέρονται επίσης φορολογικές ελαφρύνσεις που είχαν αποφασιστεί πριν από την έναρξη της κρίσης. Συγχρόνως, λόγω της αναγκαιότητας να βελτιωθεί η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των δημοσίων οικονομικών, λήφθηκαν μέτρα εξυγίανσης και αποφασίστηκαν περαιτέρω οικονομίες μετά την υποβολή του προγράμματος (στον συμπληρωματικό προϋπολογισμό που εγκρίθηκε από την κυβέρνηση στις 17 Ιουνίου) προκειμένου να ανακοπεί η ταχεία άνοδος του δημοσιονομικού ελλείμματος από κάτω του 1 % του ΑΕΠ το 2008 σε άνω του 5 % του ΑΕΠ το 2009 (το ήμισυ περίπου της επιδείνωσης αποδίδεται στη λειτουργία των αυτόματων σταθεροποιητών). Η κατάργηση των μέτρων δημοσιονομικής τόνωσης και η επάνοδος σε δημοσιονομική εξυγίανση αποτελούν καιρικές προκλήσεις για το μέλλον, παράλληλα με την ανάγκη βελτίωσης της μακροπρόθεσμης διατηρησιμότητας μέσω της μεταρρύθμισης του συνταξιοδοτικού συστήματος. Λαμβανομένων υπόψη των πρόσφατων εξελίξεων ως προς τους μισθούς και την παραγωγικότητα,

⁽¹⁾ ΕΕ L 209, της 2.8.1997, σ. 1. Τα έγγραφα που αναφέρονται στο παρόν κείμενο είναι διαθέσιμα στη διεύθυνση: http://ec.europa.eu/economy_finance/about/activities/sgp/main_en.htm

μια άλλη πρόκληση που τίθεται είναι η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας με τη θέσπιση κατάλληλων μισθολογικών πολιτικών και με προσπάθειες στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας που θα συμβάλουν στην αύξηση της έντασης τεχνολογίας στη μεταποίηση.

- 3) Το μακροοικονομικό σενάριο στο οποίο στηρίζεται το πρόγραμμα προβλέπει ότι το πραγματικό ΑΕΠ, αφού σημειώσει άνοδο κατά 3,5 % το 2008, θα μειωθεί κατά 4 % το 2009 προτού επανέλθει σε θετικούς και αυξανόμενους ρυθμούς ανάπτυξης για την υπόλοιπη διάρκεια του προγράμματος. Αξιολογούμενο βάσει των διαθέσιμων στοιχείων⁽¹⁾, ιδίως εκείνων που αφορούν το πραγματικό ΑΕΠ για το πρώτο τρίμηνο του 2009 και δημοσιεύτηκαν μετά την υποβολή του προγράμματος, το σενάριο αυτό φαίνεται να βασίζεται σε ευνοϊκές παραδοχές όσον αφορά την ανάπτυξη. Η οικονομική ανάπτυξη το 2009 ενδέχεται να είναι χαμηλότερη από την προβλεπόμενη στο πρόγραμμα και η ανάκαμψη λιγότερο έντονη το 2010. Στο πλαίσιο αυτό επίσης, η αύξηση της ανεργίας ενδέχεται να είναι ταχύτερη σε σχέση με την προβλεπόμενη στο επικαιροποιημένο πρόγραμμα. Οι προβλέψεις του προγράμματος για τον πληθωρισμό, που εκτιμάται να μειωθεί σημαντικά σε σχέση με την κορύφωση που παρουσίασε το 2008, φαίνονται ρεαλιστικές. Το επικαιροποιημένο πρόγραμμα προβλέπει εντονότερη μείωση του εξωτερικού ελλείμματος σε σχέση με τις προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής το 2009 (από 5,6 % του ΑΕΠ το 2008), σε μια προοπτική σημαντικής καθοδικής προσαρμογής της αύξησης των μισθών στον ιδιωτικό τομέα.
- 4) Σύμφωνα με την εαρινή δημοσιονομική κοινοποίηση του 2009, το δημόσιο έλλειμμα για το 2008 εκτιμάται σε 0,9 % του ΑΕΠ, σε συμφωνία με τον στόχο που είχε τεθεί στο προηγούμενο επικαιροποιημένο πρόγραμμα σταθερότητας, αλλά με χαμηλότερη από την προβλεπόμενη αύξηση του ΑΕΠ (3,5 % έναντι πρόβλεψης 4,6 %). Η εκτέλεση του προϋπολογισμού χαρακτηρίστηκε από υπερβάσεις των δαπανών. Το γεγονός αυτό εμπόδισε την υπέρβαση του στόχου για το 2008, που θα ήταν εφικτή δεδομένου ότι i) τα αποτελέσματα του 2007 ήταν καλύτερα κατά 1 εκατοστιαία μονάδα του ΑΕΠ σε σχέση με τα αναμενόμενα στο προηγούμενο πρόγραμμα και ii) η αύξηση των εσόδων το 2008 ήταν μεγαλύτερη σε σχέση με το ποσό στον προϋπολογισμό. Τα έσοδα αυξήθηκαν κατά 7,1 % αντί για 6,4 % όπως προβλεπόταν, ενώ θετικά ήταν τα αποτελέσματα και για τον φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων, τις κοινωνικές εισφορές και τα μη φορολογικά έσοδα. Οι δαπάνες αυξήθηκαν κατά 10,7 % έναντι 7,4 %, με υπερβάσεις στις δημόσιες επενδύσεις, στις κοινωνικές μεταβιβάσεις και στις αμοιβές των εργαζομένων.
- 5) Σύμφωνα με το επικαιροποιημένο πρόγραμμα, το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης προβλέπεται να διευρυνθεί σημαντικά το 2009 σε 5,1 % του ΑΕΠ, αντικατοπτρίζοντας το αποτέλεσμα της λειτουργίας των αυτόματων σταθεροποιητών και διαφόρων επιλεκτικών μέτρων, καθώς και την ισχυρή δυναμική των κοινωνικών μεταβιβάσεων (ιδίως από συμφωνίες τιμαριθμικής αναπροσαρμογής) και των αμοιβών των εργαζομένων (λόγω της συμφωνίας για την αντιμετώπιση των «μισθολογικών διαφορών»). Σύμφωνα με το πρόγραμμα, τα μέτρα για τη στήριξη της οικονομίας, που περιλαμβάνονται στη δέσμη κυβερνητικών μέτρων ανάκαμψης της οικονομίας, καθώς και τα επεκτατικά μέτρα που ελήφθησαν πριν την έναρξη της κρίσης (κυρίως φορολογικές ελαφρύνσεις σε επιχειρήσεις), αντιπροσωπεύουν αδροιστικά σχεδόν 2 % του ΑΕΠ. Συγχρόνως, θεσπίστηκαν μέτρα εξυγίανσης με τη μορφή αύξησης των ειδικών φόρων κατανάλωσης και οικονομιών στις μισθολογικές δαπάνες του δημόσιου τομέα, στην ενδιάμεση κατανάλωση και στις επενδύσεις. Τα τελευταία μέτρα ανακοινώθηκαν στο πρόγραμμα σταθερότητας και αργότερα μόνο επιβεβαιώθηκαν εν μέρει στον συμπληρωματικό προϋπολογισμό. Το πρόγραμμα προβλέπει διεύρυνση του διαρθρωτικού ελλείμματος, δηλ. του κυκλικά προσαρμοσμένου ελλείμματος χωρίς τα έκτακτα και προσωρινά μέτρα, κατά 1¼ εκατοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ (που υπολογίζεται σύμφωνα με την από κοινού αποδεκτή μέθοδο), γεγονός που καταδεικνύει επεκτατικό δημοσιονομικό προσανατολισμό.
- 6) Η μεσοπρόθεσμη στρατηγική του προγράμματος είναι να μειωθεί το δημόσιο έλλειμμα κατά την προγραμματική περίοδο, με επικέντρωση της προσαρμογής στην αρχή της περιόδου, από μόλις άνω του 5 % του ΑΕΠ το 2009 σε 3,4 % του ΑΕΠ το 2011. Το πρωτογενές έλλειμμα θα βελτιωθεί ελαφρώς ταχύτερα λόγω της προβλεπόμενης αύξησης της επιβάρυνσης από τόκους. Το πρόγραμμα επιβεβαιώνει ότι ο μεσοπρόθεσμος δημοσιονομικός στόχος (ΜΔΣ) για τη δημοσιονομική θέση της Σλοβενίας είναι διαρθρωτικό έλλειμμα 1 % του ΑΕΠ, πλην όμως, ενώ προβλέπει πρόοδο προς την επίτευξη του ΜΔΣ από το 2010 και μετά, δεν αναμένεται η επίτευξη του ΜΔΣ εντός της προγραμματικής περιόδου. Αντικατοπτρίζοντας τον στόχο της «άρσης των μέτρων δημοσιονομικής τόνωσης ανάλογα με την πορεία της οικονομικής ανάκαμψης έως το 2011», η επιδιωκόμενη εξυγίανση αφορά κυρίως την πλευρά των δαπανών, ωστόσο από μείωση των επιχορηγήσεων κατά 1 εκατοστιαία μονάδα του ΑΕΠ μεταξύ 2009 και 2011. Το καθεστώς επιχορήγησης των μισθών πρέπει να καταργηθεί σταδιακά το 2010, τα δε εναπομένοντα μέτρα τόνωσης της ανάκαμψης από την πλευρά των δαπανών το 2011. Η αναμενόμενη αύξηση της επιβάρυνσης από τόκους κατά ¼ της εκατοστιαίας μονάδας του ΑΕΠ κατά την προγραμματική περίοδο αντισταθμίζεται συνολικά από μείωση των αμοιβών των εργαζομένων ως ποσοστό του ΑΕΠ. Προβλέπεται πάγωμα των κοινωνικών μεταβιβάσεων έως το τέλος του 2010 (στο επίπεδο του πρώτου εξαμήνου του 2009).

⁽¹⁾ Η αξιολόγηση λαμβάνει υπόψη κυρίως τις εαρινές προβλέψεις του 2009 των υπηρεσιών της Επιτροπής, αλλά και άλλα στοιχεία που έκτοτε έχουν καταστεί διαθέσιμα.

Τα έσοδα προβλέπεται να αυξηθούν κατά ½ εκατοστιαία μονάδα του ΑΕΠ το 2010. Ο δείκτης του ακαθάριστου δημόσιου χρέους, εκτιμώμενος σε 22,8 % του ΑΕΠ το 2008, προβλέπεται ότι θα αυξηθεί κατά 13,5 εκατοστιαίες μονάδες κατά την περίοδο του προγράμματος. Η αξιοσημείωτη αύξηση στο πρωτογενές έλλειμμα αντιστοιχεί σε περισσότερο από το ήμισυ της αύξησης του δείκτη του χρέους, πλην όμως η αύξηση αυτή οφείλεται επίσης στο αποτέλεσμα της χιονοστιβάδας και σε σημαντική προσαρμογή των ροών αποθεμάτων το 2009 που αντικατοπτρίζει τις ανακεφαλαιοποιήσεις και τις πράξεις ενίσχυσης της ρευστότητας για τη στήριξη του χρηματοπιστωτικού τομέα.

- 7) Τα δημοσιονομικά αποτελέσματα στο πρόγραμμα υπόκεινται σε κινδύνους δυσμενέστερων εξελίξεων καθόλη τη διάρκεια του προγράμματος. Αρχικά, η οικονομική ανάπτυξη μπορεί να είναι χαμηλότερη από την προβλεπόμενη στο πρόγραμμα. Δεύτερον, όπως αναφέρεται στον συμπληρωματικό προϋπολογισμό που εγκρίθηκε μετά την κατάθεση του προγράμματος, οι εξοικονομήσεις δαπανών που ανακοινώθηκαν στο πρόγραμμα σταθερότητας για το 2009 όσον αφορά την ενδιάμεση κατανάλωση και τις επενδύσεις ενδέχεται να μην πραγματοποιηθούν πλήρως. Υπάρχουν επίσης κίνδυνοι υπέρβασης των δαπανών: για παράδειγμα, οι σχεδιαζόμενες περαιτέρω περικοπές των δαπανών για μισθούς πρέπει ακόμα να συζητηθούν με τους κοινωνικούς εταίρους. Επίσης, ενδέχεται να είναι δύσκολος ο προβλεπόμενος τερματισμός των μέτρων ώθησης της ανάκαμψης στο σκέλος των δαπανών, που αφορούν κυρίως επιχορηγήσεις. Τρίτον, επιπλέον του αντικτύπου λόγω πιθανής χαμηλότερης οικονομικής ανάπτυξης, ενδέχεται να σημειωθεί μείωση των εσόδων από το 2010, ιδίως όσον αφορά τους έμμεσους φόρους. Τέλος, οι σημαντικές κρατικές εγγυήσεις που παρέχονται στο πλαίσιο των μέτρων για τη στήριξη του χρηματοπιστωτικού τομέα συνιστούν περαιτέρω κίνδυνο για τους δημοσιονομικούς στόχους (οι δαπάνες θα αυξηθούν εάν και όταν καταπέσουν οι εγγυήσεις). Οι κίνδυνοι για τους δημοσιονομικούς στόχους γίνονται εντονότεροι λόγω της αβεβαιότητας σχετικά με την προσαρμογή των ροών αποθεμάτων, που σημαίνει ότι ο δείκτης του χρέους μπορεί να αυξηθεί ταχύτερα του αναμενομένου με βάση το πρόγραμμα.
- 8) Ο μακροπρόθεσμος δημοσιονομικός αντίκτυπος της δημογραφικής γήρανσης στη Σλοβενία είναι πολύ πάνω από τον μέσο όρο της ΕΕ, κυρίως εξαιτίας της σχετικά μεγάλης προβλεπόμενης αύξησης των συνταξιοδοτικών δαπανών ως ποσοστό του ΑΕΠ κατά τις επόμενες δεκαετίες. Η δημοσιονομική θέση το 2008, όπως εκτιμάται στο πρόγραμμα, που είναι χειρότερη από τη θέση εκκίνησης του προηγούμενου προγράμματος, επιτείνει τις δημοσιονομικές επιπτώσεις της δημογραφικής γήρανσης στο κενό διατηρησιμότητας. Η μείωση του πρωτογενούς ελλείμματος μεσοπρόθεσμα, όπως ήδη προβλέπεται στο πρόγραμμα, και η περαιτέρω μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος με σκοπό την κάμψη της σημαντικής αύξησης των δαπανών που συνεπάγεται η δημογραφική γήρανση, θα συμβάλουν στη μείωση των μεγάλων κινδύνων για τη μακροπρόθεσμη διατηρησιμότητα των δημοσίων οικονομικών.
- 9) Το δημοσιονομικό πλαίσιο της Σλοβενίας προσφέρει δυνατότητες βελτίωσης, ειδικά στο πεδίο του ελέγχου των δαπανών ενόψει της εξάρτησης της εξυγιαντικής στρατηγικής από τον περιορισμό των δαπανών. Συγχρόνως, μπορεί να βελτιωθεί η αποδοτικότητα και η αποτελεσματικότητα των δημοσίων δαπανών, συμπεριλαμβανομένου στον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης, ούτως ώστε να διασφαλιστεί ότι ο περιορισμός των δαπανών δεν υπονομεύει το επίπεδο των προσφερόμενων υπηρεσιών. Για την επίτευξη του στόχου αυτού, η κυβέρνηση σκοπεύει να εισαγάγει από τον επόμενο δημοσιονομικό κύκλο (2010-2011) την κατάρτιση προϋπολογισμού βάσει επιδόσεων, το πρόγραμμα όμως δεν παρέχει λεπτομέρειες για το πώς θα γίνει αυτό στην πράξη.
- 10) Η Σλοβενία θέσπισε διάφορα μέτρα για τη διασφάλιση της σταθερότητας του χρηματοπιστωτικού τομέα. Το φθινόπωρο του 2008, η Σλοβενία εισήγαγε απεριόριστη κρατική εγγύηση για τις τραπεζικές καταθέσεις των ιδιωτών. Παράλληλα, η κυβέρνηση έχει το δικαίωμα να χρησιμοποιήσει τα ακόλουθα είδη μέτρων: i) δάνεια και συμμετοχικές επενδύσεις σε πιστωτικά ιδρύματα, (αν)ασφαλιστικές εταιρείες και συνταξιοδοτικά ταμεία· ii) κρατικές εγγυήσεις προς πιστωτικά ιδρύματα για πράξεις αναχρηματοδότησης· και iii) αγορές απαιτήσεων από πιστωτικά ιδρύματα. Τα μέτρα αυτά προβλέπεται να πάψουν σταδιακά έως το τέλος του 2010. Το ανώτατο ύψος των κρατικών εγγυήσεων καθορίστηκε σε 12 δισ. ευρώ (33 % του ΑΕΠ). Μια δεύτερη δέσμη μέτρων, που θεσπίστηκε στις αρχές του 2009, αφορά καθεστώς κρατικής εγγύησης για δάνεια σε επιχειρήσεις και για την ανακεφαλαιοποίηση της τράπεζας εξαγωγών και ανάπτυξης της Σλοβενίας και του ταμείου επιχειρηματικότητας (από κοινού ανέρχονται στο 0,6 % του ΑΕΠ). Τέλος, η κυβέρνηση έχει καταθέσει προσωρινά σε τράπεζες τα έσοδα ορισμένων πρόσφατων ομολογιακών εκδόσεων.
- 11) Σε συμφωνία με το ευρωπαϊκό σχέδιο για την ανάκαμψη της οικονομίας που εγκρίθηκε τον Δεκέμβριο του 2008 από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, η Σλοβενία θέσπισε δύο δεσμες μέτρων στήριξης της ανάκαμψης. Σε συνδυασμό με τις φορολογικές ελαφρύνσεις υπέρ των εταιρειών που αποφασίστηκαν πριν από την έναρξη της κρίσης, τα μέτρα τόνωσης αναλογούν σχεδόν στο 2 % του ΑΕΠ και θα χρηματοδοτηθούν εν μέρει από τα ήδη εγκριθέντα και αναγγελθέντα μέτρα εξυγίανσης. Με βάση τον συμπληρωματικό προϋπολογισμό, η καθαρή επίπτωση ανέρχεται σε περίπου ¾ % του ΑΕΠ. Τα μέτρα φαίνονται να αποτελούν επαρκή απάντηση για την αντιμετώπιση της οικονομικής επιβράδυνσης, δεδομένου ότι οι δυνατότητες δημοσιονομικών ελιγμών που προσφέρονται από τα μέτρια επίπεδα του ελλείμματος και του χρέους κατά την είσοδο στην κρίση περιορίζονται από προκλήσεις μακροπρόθεσμης διατηρησιμότητας.

Τα μέτρα τόνωσης είναι δυνατόν να θεωρηθούν έγκαιρα και στοχευμένα, καθώς επικεντρώνονται στην ανάσχεση της επιδείνωσης στην αγορά εργασίας και στην ενίσχυση του αναπτυξιακού δυναμικού και της ανταγωνιστικότητας, μέσω της τόνωσης των επενδύσεων σε νέες τεχνολογίες και σε E&A. Μια τρίτη δέσμη μέτρων, με τη μορφή ανακατανομής μέρους των κεφαλαίων από τις προηγούμενες δύο δέσμες λόγω της χαμηλής χρησιμοποίησης του καθεστώτος μισθολογικών επιδοτήσεων, θεσπίστηκε από την κυβέρνηση μετά την υποβολή του προγράμματος. Προβλέπει περαιτέρω στήριξη της αγοράς εργασίας και κατ' αποκοπή μεταβίβαση σε μειονεκτούντα άτομα. Οι δαπάνες που συνδέονται με τα μέτρα τόνωσης (κυρίως επιχορηγήσεις) προορίζονται να είναι προσωρινές - και να ισχύουν για ένα ή δύο έτη - αλλά τα εναπομένοντα μέτρα, συμπεριλαμβανομένων των φορολογικών ελαφρύνσεων, έχουν μόνιμο χαρακτήρα. Οι τρέχουσες επενδύσεις σε υποδομές θα παράσχουν περαιτέρω στήριξη στην ανάκαμψη. Τα μέτρα που θεσπίστηκαν από τις αρχές συνδέονται με το πρόγραμμα μεσοπρόθεσμων μεταρρυθμίσεων και τις ειδικές ανά χώρα συστάσεις που πρότεινε η Επιτροπή στις 28 Ιανουαρίου 2009 στο πλαίσιο της στρατηγικής της Λισαβόνας για την ανάπτυξη και την απασχόληση και που εγκρίθηκαν από το εαρινό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 19 Μαρτίου.

- 12) Μετά την σημαντική αύξηση το 2009, το έλλειμμα προβλέπεται να μειωθεί σταδιακά, ιδίως το 2010. Λαμβανομένων υπόψη των κινδύνων για τους δημοσιονομικούς στόχους, το έλλειμμα δεν θα υποχωρήσει κάτω της τιμής αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ έως το τέλος της προγραμματικής περιόδου (2011). Το έλλειμμα του 2009 ενδέχεται να διευρυνθεί σημαντικά, πιθανώς πέραν του καθορισθέντος στο πρόγραμμα στόχου. Ο δημοσιονομικός προσανατολισμός στο πρόγραμμα το 2010 και 2011 δεν εξασφαλίζει επαρκή διαρθρωτική βελτίωση σε σχέση με την πρόκληση μακροπρόθεσμης διατηρησιμότητας, εκτός εάν συνεχιστεί η μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος και εάν αντιμετωπιστούν οι προαναφερθέντες κίνδυνοι για τους δημοσιονομικούς στόχους, ιδίως, με τη σταδιακή εξάλειψη των μέτρων τόνωσης καθώς θα παγιώνεται η ανάκαμψη, με την εφαρμογή περαιτέρω μέτρων εξυγίανσης και με την εξασφάλιση αυστηρού ελέγχου των δαπανών. Παράλληλα, θα πρέπει να επιταχυνθεί η προσαρμογή το 2011, ενόψει της αναμενόμενης ισχυροποίησης της οικονομικής ανάπτυξης.
- 13) Όσον αφορά τις απαιτήσεις περί πληροφοριακών στοιχείων που περιλαμβάνονται στον κώδικα δεοντολογίας για τα προγράμματα σταθερότητας και σύγκλισης, το πρόγραμμα παρουσιάζει ορισμένα κενά όσον αφορά τόσο τα υποχρεωτικά όσο και τα προαιρετικά στοιχεία ⁽¹⁾.

Το γενικό συμπέρασμα είναι ότι η δημοσιονομική πολιτική της Σλοβενίας θα είναι επεκτατική το 2009, ευθυγραμμιζόμενη με το ευρωπαϊκό σχέδιο για την ανάκαμψη της οικονομίας (ΕΣΑΟ). Η Σλοβενία θέσπισε μέτρα για τη στήριξη της οικονομίας, ανάλογα με τις δυνατότητες που προσέφεραν τα μέτρια επίπεδα του ελλείμματος και του χρέους κατά την είσοδο στην κρίση, τα οποία, σε συνδυασμό με τις φορολογικές ελαφρύνσεις υπέρ των επιχειρήσεων που είχαν αποφασιστεί πριν από την έναρξη της κρίσης, φαίνεται ότι ανταποκρίνονται κατάλληλα στις απαιτήσεις του ΕΣΑΟ. Τα μέτρα είναι έγκαιρα, στοχευμένα και εν μέρει προσωρινά. Εκτός από την στήριξη της οικονομίας και της απασχόλησης, αποσκοπούν στην ενίσχυση του αναπτυξιακού δυναμικού και της ανταγωνιστικότητας, με την τόνωση των επενδύσεων σε νέες τεχνολογίες και σε E&A. Συγχρόνως, καθώς οι δυνατότητες δημοσιονομικών χειρισμών περιορίζονται από την πρόκληση της μακροπρόθεσμης διατηρησιμότητας, θεσπίστηκαν μέτρα εξυγίανσης που θα συμβάλουν στη χρηματοδότηση των μέτρων τόνωσης. Στο πρόγραμμα αναγγέλλονται επιπλέον οικονομίες για το 2009 οι οποίες φαίνεται ότι έχουν επιβεβαιωθεί εν μέρει μόνο στον συμπληρωματικό προϋπολογισμό που εγκρίθηκε στις 17 Ιουνίου. Στη συνέχεια, το πρόγραμμα προβλέπει επιστροφή στη δημοσιονομική εξυγίανση, με βελτιώσεις στο πρωτογενές διαρθρωτικό ισοζύγιο το 2010 και, σε μικρότερο βαθμό, το 2011, πλην όμως το έλλειμμα δεν προβλέπεται να υποχωρήσει κάτω από την τιμή αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ έως το τέλος της προγραμματικής περιόδου. Η δημοσιονομική στρατηγική υπόκειται σε κίνδυνο δυσμενέστερων εξελίξεων, καθώς η οικονομική ανάπτυξη ενδέχεται να είναι χαμηλότερη της προβλεπόμενης. Επιπλέον, ίσως αποδειχθεί δυσχερής η απόσυρση των μέτρων ανάκαμψης και δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο υπέρβασης των δαπανών. Παρά τον σημερινό χαμηλό δείκτη χρέους (που όμως αυξάνεται ταχέως), εκτιμάται ότι η Σλοβενία διατρέχει υψηλό κίνδυνο αναφορικά με τη μακροπρόθεσμη διατηρησιμότητα των δημόσιων οικονομικών της λόγω των σοβαρών προβλεπόμενων δημοσιονομικών επιπτώσεων της δημογραφικής γήρανσης.

Λαμβάνοντας υπόψη την ανωτέρω αξιολόγηση, η Σλοβενία καλείται:

- i) να εφαρμόσει τα μέτρα τόνωσης της ανάκαμψης το 2009, σε συμφωνία με το ΕΣΑΟ και στο πλαίσιο του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης·
- ii) να ξεκινήσει την άρση των μέτρων δημοσιονομικής ώθησης όπως προβλέπεται στο πρόγραμμα το 2010 και να εφαρμόσει μια σημαντική εξυγίανση στη συνέχεια μέσω συγκεκριμένων μέτρων, και στην προσπάθειά της αυτή να διατηρήσει αυστηρό έλεγχο των κρατικών δαπανών, συμπεριλαμβανομένου μέσω της υλοποίησης προγραμματισμένων βελτιώσεων στο δημοσιονομικό πλαίσιο·
- iii) ενόψει της προβλεπόμενης αύξησης των δαπανών που σχετίζονται με τη δημογραφική γήρανση, να βελτιώσει τη μακροπρόθεσμη διατηρησιμότητα των δημόσιων οικονομικών της με την περαιτέρω μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος, προκειμένου να ενθαρρύνει την παράταση του επαγγελματικού βίου.

⁽¹⁾ Ιδιαίτερα, δεν παρέχονται στοιχεία για τον καθαρό θετικό/αρνητικό δανεισμό έναντι της αλλοδαπής.

Σύγκριση βασικών μακροοικονομικών και δημοσιονομικών προβλέψεων

		2007	2008	2009	2010	2011
Πραγματικό ΑΕΠ (% μεταβολή)	ΠΣ Απρ.2009	6,8	3,5	- 4,0	1,0	2,7
	COM άνοιξη 2009	6,8	3,5	- 3,4	0,7	μ.δ.σ.
	ΠΣ Νοέμ.2007	5,8	4,6	4,1	4,5	μ.δ.σ.
Πληθωρισμός ΕνΔΤΚ ⁽⁴⁾ (%)	ΠΣ Απρ.2009	3,6	5,7	0,4	1,6	2,6
	COM άνοιξη 2009	3,8	5,5	0,7	2,0	μ.δ.σ.
	ΠΣ Νοέμ.2007	3,4	3,5	2,8	2,6	μ.δ.σ.
Κενό παραγωγής ⁽¹⁾ (% του δυνητικού ΑΕΠ)	ΠΣ Απρ.2009	4,7	4,4	- 2,3	- 3,5	- 3,1
	COM άνοιξη 2009	4,5	3,2	- 1,3	- 2,7	μ.δ.σ.
	ΠΣ Νοέμ.2007	0,7	- 0,5	- 0,1	0,2	μ.δ.σ.
Καθαρός δανεισμός έναντι της αλλοδαπής (% του ΑΕΠ)	ΠΣ Απρ.2009	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.
	COM άνοιξη 2009	- 3,7	- 5,6	- 4,6	- 4,4	μ.δ.σ.
	ΠΣ Νοέμ.2007	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.
Ισοζύγιο γενικής κυβέρνησης (% του ΑΕΠ)	ΠΣ Απρ.2009	0,5	- 0,9	- 5,1	- 3,9	- 3,4
	COM άνοιξη 2009	- 0,5	- 0,9	- 5,5	- 6,5	μ.δ.σ.
	ΠΣ Νοέμ.2007	- 0,6	- 0,9	0,6	0,0	μ.δ.σ.
Πρωτογενές ισοζύγιο (% του ΑΕΠ)	ΠΣ Απρ.2009	1,8	0,2	- 3,6	- 2,2	- 1,6
	COM άνοιξη 2009	1,8	0,2	- 3,9	- 4,7	μ.δ.σ.
	ΠΣ Νοέμ.2007	0,7	0,2	0,6	1,1	μ.δ.σ.
Κυκλικά προσαρμοσμένο ισοζύγιο ⁽²⁾ (% του ΑΕΠ)	ΠΣ Απρ.2009	- 1,6	- 2,9	- 4,1	- 2,3	- 2,0
	COM άνοιξη 2009	- 1,7	- 2,5	- 4,9	- 5,2	μ.δ.σ.
	ΠΣ Νοέμ. 2007	- 0,9	- 1,1	- 0,7	- 0,1	μ.δ.σ.
Διαρθρωτικό αποτέλεσμα ⁽³⁾ (% του ΑΕΠ)	ΠΣ Απρ.2009	- 1,6	- 2,9	- 4,1	- 2,3	- 2,0
	COM άνοιξη 2009	- 1,7	- 2,5	- 4,9	- 5,2	μ.δ.σ.
	ΠΣ Νοέμ.2007	- 0,8	- 1,0	- 0,7	- 0,1	μ.δ.σ.
Ακαθάριστο δημόσιο χρέος (% του ΑΕΠ)	ΠΣ Απρ.2009	23,4	22,8	30,5	34,1	36,3
	COM άνοιξη 2009	23,4	22,8	29,3	34,9	μ.δ.σ.
	ΠΣ Νοέμ.2007	25,6	24,7	23,8	22,5	μ.δ.σ.

Σημειώσεις:

⁽¹⁾ Κενά παραγωγής και κυκλικά προσαρμοσμένα ισοζύγια σύμφωνα με τα προγράμματα, όπως υπολογίστηκαν εκ νέου από τις υπηρεσίες της Επιτροπής με βάση τις πληροφορίες των προγραμμάτων.

⁽²⁾ Βάσει εκτιμώμενης δυνητικής ανάπτυξης 3,9 %, 4,9 %, 1,0 % και 2,2 % αντίστοιχα για την περίοδο 2007-2010.

⁽³⁾ Τα έκτακτα και λοιπά προσωρινά μέτρα είναι μηδενικά σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής του 2009.

⁽⁴⁾ Για το πρόγραμμα εμφανίζεται ο ορισμός ΔΤΚ.

Πηγή:

Πρόγραμμα σταθερότητας (ΠΣ), εαρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής του 2009 (COM), Υπολογισμοί των υπηρεσιών της Επιτροπής.

II

(Ανακοινώσεις)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΠΡΟΕΡΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Έγκριση των κρατικών ενισχύσεων στο πλαίσιο των διατάξεων των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ

Περιπτώσεις όπου η Επιτροπή δεν προβάλλει αντίρρηση

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2009/C 195/02)

Ημερομηνία έκδοσης της απόφασης	2.7.2008
Αριθμός αναφοράς κρατικής ενίσχυσης	N 847/06
Κράτος μέλος	Σλοβακία
Περιφέρεια	Západné Slovensko
Τίτλος (ή/και όνομα του δικαιούχου)	Samsung Electronics LCD Slovakia s.r.o.
Νομική βάση	Zákon č. 231/1999 Z.z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov; Zákon č. 565/2001 Z.z. o investičných stimuloch v platnom znení; Zákon č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov; Zákon č. 595/2003 Z.z. o daniach z príjmov, v znení neskorších predpisov, § 52 ods. 4; Zákon č. 366/1999 Z.z. o daniach z príjmov v znení platnom k 31. decembru 2003, § 35b; Výnos Ministerstva hospodárstva č. 1/2005 o poskytovaní dotácií v rámci právomocí Ministerstva hospodárstva; Vyhláška Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 235/2002 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o náležitostiach žiadosti o poskytnutie investičných stimuloch; Zákon č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti v znení neskorších predpisov, § 54.
Είδος μέτρου	Ατομική Ενίσχυση
Στόχος	Περιφερειακή Ανάπτυξη, Απασχόληση
Είδος ενίσχυσης	Άμεση επιχορήγηση, Ευνοϊκή φορολογική ρύθμιση
Προϋπολογισμός	Προβλεπόμενη συνολική ενίσχυση SKK 2 314 εκατ.
Ένταση	21,97 %
Διάρκεια	—
Κλάδοι της οικονομίας	Ηλεκτρικός και οπτικός εξοπλισμός

Όνομα και διεύθυνση της χορηγούσας αρχής	Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky Mierová 19 827 15 Bratislava 212 SLOVENSKO/SLOVAKIA Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny Špitálska ul. č. 8 812 67 Bratislava SLOVENSKO/SLOVAKIA
Λοιπές πληροφορίες	—

Το κείμενο της απόφασης στην (στις) αυθεντική(-ές) γλώσσα(-ες), χωρίς τα εμπιστευτικά στοιχεία, είναι διαθέσιμο στη διεύθυνση:

http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/index.htm

Ημερομηνία έκδοσης της απόφασης	17.6.2009
Αριθμός αναφοράς κρατικής ενίσχυσης	N 584/08
Κράτος μέλος	Γαλλία
Περιφέρεια	—
Τίτλος (ή/και όνομα του δικαιούχου)	Régime d'aides aux énergies renouvelables de l'Agence pour le Développement et la Maîtrise de l'Energie 2009-2013
Νομική βάση	Délibération du Conseil d'Administration de l'Agence pour le Développement et la Maîtrise de l'Energie n° 08-5-4 du 9 octobre 2008: «Système d'aides aux énergies renouvelables 2009-2013». Loi du 15 juillet 2008 relative au développement économique régional
Είδος μέτρου	Καθεστώς Ενισχύσεων
Στόχος	Προστασία του περιβάλλοντος
Είδος ενίσχυσης	Άμεση επιχορήγηση
Προϋπολογισμός	Προβλεπόμενη συνολική ενίσχυση 735 εκατ. EUR
Ένταση	—
Διάρκεια	μέχρι τις 31.12.2013
Κλάδοι της οικονομίας	Όλοι οι κλάδοι
Όνομα και διεύθυνση της χορηγούσας αρχής	Agence de l'Environnement et de la Maîtrise de l'Energie 20 avenue du Grésillé BP 90406 49004 Angers Cedex 01 FRANCE
Λοιπές πληροφορίες	—

Το κείμενο της απόφασης στην (στις) αυθεντική(-ές) γλώσσα(-ες), χωρίς τα εμπιστευτικά στοιχεία, είναι διαθέσιμο στη διεύθυνση:

http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/index.htm

Ανακοίνωση της Επιτροπής που ακυρώνει και αντικαθιστά την ανακοίνωση αριθ. 178/05 της 31ης Ιουλίου 2009 σχετικά με την αρχή που είναι εξουσιοδοτημένη για την έκδοση πιστοποιητικών γνησιότητας στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 620/2009

(2009/C 195/03)

Με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 617/2009 του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, ο οποίος δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* L 182 της 15ης Ιουλίου 2009, ανοίχτηκε δασμολογική ποσόστωση εισαγωγής για το βόειο κρέας υψηλής ποιότητας.

Το άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 620/2009 της Επιτροπής, της 13ης Ιουλίου 2009, ορίζει ότι η θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία των προϊόντων που εισάγονται στο πλαίσιο αυτής της ποσόστωσης υπόκειται στην υποβολή πιστοποιητικού γνησιότητας.

Η ακόλουθη αρχή εξουσιοδοτείται να εκδίδει τα πιστοποιητικά γνησιότητας στο πλαίσιο του εν λόγω κανονισμού.

Food Safety and Inspection Service (FSIS) of the United States Department of Agriculture (USDA)
Washington D.C., 20250
UNITED STATES OF AMERICA

Ανακοίνωση της Επιτροπής περί της αποκατάστασης της βιωσιμότητας και αξιολόγησης των μέτρων αναδιάρθρωσης στον χρηματοπιστωτικό τομέα στο πλαίσιο της παρούσας κρίσης βάσει των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2009/C 195/04)

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

- 1) Στις συνόδους που πραγματοποιήσε στις 20 Μαρτίου 2009 και στις 18 και 19 Ιουνίου 2009, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επιβεβαίωσε την προσίλωσή του στον στόχο της αποκατάστασης της εμπιστοσύνης και της σωστής λειτουργίας της χρηματοπιστωτικής αγοράς, που αποτελούν απαραίτητη προϋπόθεση για την ανάκαμψη από την παρούσα χρηματοπιστωτική και οικονομική κρίση. Λόγω του συστημικού χαρακτήρα της κρίσης και της διασυνδεσιμότητας που χαρακτηρίζει το χρηματοπιστωτικό τομέα, έχει αναληφθεί σε κοινοτικό επίπεδο σειρά πρωτοβουλιών για την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης στο χρηματοπιστωτικό σύστημα, τη διαφύλαξη της εσωτερικής αγοράς και την εξασφάλιση της χορήγησης πιστώσεων προς την οικονομία ⁽¹⁾.
- 2) Οι πρωτοβουλίες αυτές πρέπει να συμπληρωθούν με ενέργειες στο επίπεδο των μεμονωμένων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων για να διασφαλιστεί ότι είναι σε θέση να αντισταθούν στην παρούσα κρίση και να αποκαταστήσουν τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητά τους χωρίς να εξαρτώνται από την κρατική στήριξη για να εκπληρώσουν τη δανειοδοτική αποστολή τους σε υγιέστερη βάση. Η Επιτροπή εξετάζει ήδη μια σειρά υποθέσεων κρατικών ενισχύσεων, μετά από παρεμβάσεις των κρατών μελών για να αποφευχθούν προβλήματα ρευστότητας, φερεγγυότητας ή χορήγησης πιστώσεων. Η Επιτροπή εξέδωσε σχετικές κατευθυντήριες οδηγίες, σε τρεις διαδοχικές ανακοινώσεις, για τον σχεδιασμό και την εφαρμογή των κρατικών ενισχύσεων υπέρ των τραπεζών ⁽²⁾. Στις ανακοινώσεις αυτές αναγνωρίζεται ότι η σοβαρότητα της κρίσης δικαιολογεί τη χορήγηση ενισχύσεων που μπορεί να θεωρηθούν συμβατές βάσει του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο β) της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και παρέχεται ένα πλαίσιο για τη συνεπή λήψη από τα κράτη μέλη μέτρων κρατικών ενισχύσεων, ανακεφαλαιοποίησης και αρωγής για απομειωμένα περιουσιακά στοιχεία. Πρωταρχική επιδίωξη των κανόνων αυτών είναι να εξασφαλιστεί ότι τα μέτρα διάσωσης θα μπορέσουν να επιτύχουν απόλυτα τους στόχους της χρηματοπιστωτικής σταθερό-

τητας και διατήρησης των πιστωτικών ροών, εξασφαλίζοντας συγχρόνως ισότιμους κανόνες ανταγωνισμού μεταξύ των τραπεζών ⁽³⁾ που είναι εγκατεστημένες σε άλλα κράτη μέλη καθώς και μεταξύ των τραπεζών που λαμβάνουν δημόσια στήριξη και εκείνων που δεν επωφελούνται από τέτοια μέτρα, αποφεύγοντας επιζήμιους «αγώνες δρόμου» επιχορηγήσεων, περιορίζοντας τον ηθικό κίνδυνο και εξασφαλίζοντας την ανταγωνιστικότητα και την αποτελεσματικότητα των ευρωπαϊκών τραπεζών στην κοινότητα και στις διεθνείς αγορές.

- 3) Οι κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων αποτελούν ένα εργαλείο που εξασφαλίζει τη συνεκτικότητα των μέτρων που θεσπίζουν τα κράτη μέλη που έχουν αποφασίσει να αναλάβουν ενέργειες. Ωστόσο, η απόφαση για το κατά πόσο πρέπει να χρησιμοποιηθούν δημόσιοι πόροι, παραδείγματος χάρι για την προστασία των τραπεζών από απομειωμένα περιουσιακά στοιχεία, εξακολουθεί να επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια των κρατών μελών. Σε ορισμένες περιπτώσεις, τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα θα είναι σε θέση να αντιμετωπίσουν την παρούσα κρίση χωρίς σημαντικές προσαρμογές ή συμπληρωματικές ενισχύσεις. Σε άλλες περιπτώσεις, είναι απαραίτητη κρατική ενίσχυση με τη μορφή εγγυήσεων, ανακεφαλαιοποίησης ή αρωγής για απομειωμένα περιουσιακά στοιχεία.
- 4) Όταν ένα χρηματοπιστωτικό ίδρυμα λάβει κρατική ενίσχυση, τα κράτη μέλη οφείλουν να υποβάλουν σχέδιο βιωσιμότητας ή σχέδιο ριζικότερης αναδιάρθρωσης, για να επιβεβαιωθεί ή να αποκατασταθεί η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των μεμονωμένων τραπεζών χωρίς εξάρτηση από κρατική στήριξη. Καθορίστηκαν ήδη κριτήρια για να προσδιοριστούν οι όροι υπό τους οποίους οι τράπεζες πρέπει ενδεχομένως να υποβληθούν σε ουσιαστικότερη αναδιάρθρωση, και όταν απαιτούνται μέτρα να αντιμετωπιστούν οι στρεβλώσεις του ανταγωνισμού που προκαλούνται από την ενίσχυση ⁽⁴⁾. Η παρούσα ανακοίνωση

⁽¹⁾ Στην ανακοίνωσή της προς το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 4ης Μαρτίου 2009 για την «Υλοποίηση της ευρωπαϊκής ανάκαμψης» COM(2009) 114 τελικό, η Επιτροπή εξέγγειλε πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων για την αντιμετώπιση των γενικότερων αδυναμιών του κανονιστικού πλαισίου που ισχύει για τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που ασκούν δραστηριότητες στην Κοινότητα.

⁽²⁾ Βλ την ανακοίνωση της Επιτροπής — Εφαρμογή των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων στα μέτρα που λήφθηκαν για τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς στο πλαίσιο της τρέχουσας παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης («τραπεζική ανακοίνωση») (ΕΕ C 270 της 25.10.2008, σ. 8), την ανακοίνωση της Επιτροπής — Η ανακεφαλαιοποίηση των χρηματοπιστωτικών οργανισμών στο πλαίσιο της τρέχουσας χρηματοπιστωτικής κρίσης: περιορισμός των ενισχύσεων στο ελάχιστο απαραίτητο και διασφάλισης έναντι αδικαιολόγητων στρεβλώσεων του ανταγωνισμού, («ανακοίνωση περί ανακεφαλαιοποίησης») (ΕΕ C 10 της 15.1.2009, σ. 2), και την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την αντιμετώπιση των απομειωμένων περιουσιακών στοιχείων στον κοινοτικό τραπεζικό τομέα («ανακοίνωση περί απομειωμένων περιουσιακών στοιχείων») (ΕΕ C 72 της 26.3.2009, σ. 1). Για μια επισκόπηση της πρακτικής λήψης αποφάσεων της Επιτροπής, βλ. Πίνακα αποτελεσμάτων για τις κρατικές ενισχύσεις — Επικαιροποίηση άνοιξης 2009, Ειδική έκδοση για τις κρατικές ενισχύσεις στο πλαίσιο της παρούσας χρηματοπιστωτικής και οικονομικής, COM(2009) 164 τελικό της 8 Απριλίου 2009.

⁽³⁾ Η εφαρμογή της ανακοίνωσης αυτής περιορίζεται στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα όπως αναφέρονται στη τραπεζική ανακοίνωση. Οι κατευθύνσεις που διατυπώνονται στη παρούσα ανακοίνωση αναφέρονται στις τράπεζες για την οικονομία του κειμένου. Ωστόσο, εφόσον απαιτείται, ισχύουν κατ'αναλογία και για άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

⁽⁴⁾ Τα κριτήρια και οι ειδικές περιστάσεις που συνεπάγονται υποχρέωση υποβολής σχεδίου αναδιάρθρωσης έχουν αναλυθεί στην τραπεζική ανακοίνωση, στην ανακοίνωση περί ανακεφαλαιοποίησης και στην ανακοίνωση περί απομειωμένων περιουσιακών στοιχείων. Αναφέρονται ιδίως, αλλά όχι αποκλειστικά, σε περιπτώσεις που προβληματικές τράπεζες ανακεφαλαιοποιήθηκαν από το κράτος, ή όταν η τράπεζα που επωφελείται από μέτρα αρωγής για απομειωμένα περιουσιακά στοιχεία έχει ήδη λάβει κρατική ενίσχυση με οποιαδήποτε μορφή που συμβάλλει στην κάλυψη ή την αποφυγή ζημιών (εκτός της συμμετοχής σε καθεστώς εγγυήσεων) η οποία υπερβαίνει συνολικά το 2% των συνολικών, σταθμισμένων ως προς τον κίνδυνο, περιουσιακών στοιχείων της τράπεζας. Ο βαθμός της αναδιάρθρωσης θα εξαρτηθεί από τη σοβαρότητα των προβλημάτων κάθε τράπεζας. Αντίθετα, σύμφωνα με αυτές τις ανακοινώσεις (ιδίως το σημείο 40 της ανακοίνωσης περί ανακεφαλαιοποίησης και το παράρτημα V της ανακοίνωσης περί απομειωμένων περιουσιακών στοιχείων), όταν χορηγείται ένα περιορισμένο ποσό ενίσχυσης σε τράπεζες που είναι ουσιαστικά υγιείς, τα κράτη μέλη πρέπει να υποβάλλουν έκθεση στην Επιτροπή σχετικά με τη χρήση των κρατικών πόρων που θα περιλαμβάνουν όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για να αξιολογηθεί η βιωσιμότητα της τράπεζας, η χρήση των ληφθέντων κεφαλαίων και η πορεία απεξάρτησης από την κρατική στήριξη. Η ανάλυση βιωσιμότητας πρέπει να καταδεικνύει το προφίλ κινδύνου και τη μελλοντική κεφαλαιακή επάρκεια αυτών των τραπεζών και να αξιολογεί τα επιχειρηματικά σχέδιά τους.

δεν τροποποιεί τα κριτήρια αυτά. Τα συμπληρώνει, για να αυξηθεί η προβλεψιμότητά τους και να εξασφαλιστεί μια συνεκτική προσέγγιση, εξηγώντας πώς η Επιτροπή θα αξιολογεί, τη συμβατότητα των ενισχύσεων αναδιάρθρωσης ⁽¹⁾ που χορηγήθηκαν από κράτη μέλη σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα στις παρούσες συνθήκες συστημικής κρίσης βάσει του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο β) της συνθήκης ΕΚ.

- 5) Η τραπεζική ανακοίνωση, η ανακοίνωση περί ανακεφαλαιοποίησης και η ανακοίνωση για τα απομειωμένα περιουσιακά στοιχεία συνοψίζουν τις βασικές αρχές που έχουν διατυπωθεί στις κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές για τις ενισχύσεις διάσωσης και αναδιάρθρωσης προβληματικών επιχειρήσεων ⁽²⁾. Βάσει των αρχών αυτών, η πρώτη και σημαντικότερη απαίτηση είναι η αναδιάρθρωση να οδηγεί στην αποκατάσταση της βιωσιμότητας της επιχείρησης πιο μακροπρόθεσμα και χωρίς την ενίσχυση του κράτους. Επίσης απαιτούν η ενίσχυση αναδιάρθρωσης να συνοδεύεται, στο μέτρο του δυνατού, από κατάλληλα μέτρα καταμερισμού των βαρών και μέτρα για την ελαχιστοποίηση των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού, τα οποία σε πιο μακροπρόθεσμο πλαίσιο θα οδηγούσαν στην ουσιαστική εξασθένιση της διάρθρωσης και της λειτουργίας της σχετικής αγοράς.
- 6) Η ακεραιότητα της εσωτερικής αγοράς και η ανάπτυξη των τραπεζών σε όλη την Κοινότητα πρέπει να αποτελέσουν το κυριότερο μέλημα κατά την εφαρμογή των αρχών αυτών, και θα πρέπει να αποφευχθεί ο κατακερματισμός και η στεγανοποίηση των αγορών. Οι ευρωπαϊκές τράπεζες οφείλουν να διεκδικήσουν τη σημαντική θέση που τους εξασφαλίζει στον παγκόσμιο στίβο η ενιαία ευρωπαϊκή χρηματοπιστωτική αγορά, μόλις ξεπεραστεί η παρούσα κρίση. Η Επιτροπή επιβεβαιώνει και πάλι την ανάγκη πρόβλεψης και διαχείρισης των αλλαγών με κοινωνικά υπεύθυνο τρόπο και υπογραμμίζει την ανάγκη συμμόρ-

φωσης με τις εθνικές νομοθετικές διατάξεις για την εφαρμογή των κοινοτικών οδηγιών σχετικά με την ενημέρωση των εργαζομένων και τη διαβούλευση με αυτούς που ισχύουν υπό αυτές τις περιστάσεις ⁽³⁾.

- 7) Η παρούσα ανακοίνωση εξηγεί πώς η Επιτροπή θα εξετάζει τις ενισχύσεις για την αναδιάρθρωση των τραπεζών στο πλαίσιο της παρούσας κρίσης, συνεκτιμώντας ότι είναι απαραίτητο να προσαρμοστεί η πρακτική που εφαρμοζόταν στο παρελθόν λαμβάνοντας υπόψη τη φύση και την παγκόσμια κλίμακα της κρίσης, τον συστημικό ρόλο του τραπεζικού τομέα για το σύνολο της οικονομίας, και τις πιθανές συστημικές συνέπειες που προκύπτουν λόγω του αριθμού των τραπεζών που πρέπει να υποστούν αναδιάρθρωση μέσα στην ίδια περίοδο.

— Το σχέδιο αναδιάρθρωσης πρέπει να περιλαμβάνει εμπειροστατωμένη διάγνωση των προβλημάτων της τράπεζας. Για να σχεδιαστούν διατηρήσιμες στρατηγικές για την αποκατάσταση της βιωσιμότητας, οι τράπεζες θα πρέπει να εφαρμόσουν «προσομοίωση ακραίων καταστάσεων» στις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες. Αυτό το πρώτο βήμα για την αποκατάσταση της βιωσιμότητας θα πρέπει να στηρίζεται σε κοινές παραμέτρους, διαμορφωμένες όσο το δυνατό περισσότερο βάσει των κατάλληλων μεθοδολογιών που έχουν συμφωνηθεί σε κοινοτικό επίπεδο. Οι τράπεζες θα πρέπει επίσης, κατά περίπτωση, να προβούν σε γνωστοποίηση των απομειωμένων περιουσιακών στοιχείων τους ⁽⁴⁾.

— Λαμβάνοντας υπόψη τον πρωταρχικό στόχο της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας και τις δυσοίωνες οικονομικές προοπτικές σε όλη την Κοινότητα, θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στη διαμόρφωση του σχεδίου αναδιάρθρωσης και ιδίως στην εξασφάλιση ενός επαρκώς ευέλικτου και ρεαλιστικού χρονοδιαγράμματος για τα απαραίτητα μέτρα εφαρμογής. Όταν δεν είναι δυνατή η άμεση εφαρμογή των μέτρων αναδιάρθρωσης λόγω συνθηκών της αγοράς, θα πρέπει να εξεταστεί το ενδεχόμενο ενδιάμεσων διασφαλίσεων σε επίπεδο συμπεριφοράς των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων.

— Η Επιτροπή θα εφαρμόσει τη βασική αρχή του κατάλληλου καταμερισμού των επιβαρύνσεων μεταξύ των κρατών μελών και των δικαιούχων τραπεζών, λαμβάνοντας υπόψη τη συνολική κατάσταση του χρηματοπιστωτικού τομέα. Όταν δεν είναι αμέσως δυνατός ο ουσιαστικός καταμερισμός των επιβαρύνσεων λόγω των συνθηκών της αγοράς κατά το χρόνο της διάσωσης, το πρόβλημα αυτό θα πρέπει να αντιμετωπιστεί σε μεταγενέστερο στάδιο της εφαρμογής του σχεδίου αναδιάρθρωσης.

— Τα μέτρα για τον περιορισμό των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού από την τράπεζα που διασώζεται στο ίδιο κράτος μέλος ή σε άλλα κράτη μέλη πρέπει να σχεδιαστούν κατά τρόπο που να περιορίζονται τυχόν μειονεκτήματα που προκαλούνται σε άλλες τράπεζες λαμβάνοντας συγχρόνως υπόψη το γεγονός ότι ο συστημικός χαρακτήρας της παρούσας κρίσης κατέστησε απαραίτητη μια πολύ εκτεταμένη κρατική παρέμβαση στον τομέα.

⁽¹⁾ Δηλαδή, ενισχύσεις που εγκρίθηκαν προσωρινά από την Επιτροπή ως ενισχύσεις διάσωσης βάσει των κοινοτικών κατευθυντηρίων γραμμών για τις ενισχύσεις διάσωσης και αναδιάρθρωσης προβληματικών επιχειρήσεων, (ΕΕ C 244 της 1.10.2004, σ. 2) ή ενισχύσεις που εγκρίθηκαν προσωρινά βάσει του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο β) της συνθήκης, καθώς κάθε νέα ενίσχυση αναδιάρθρωσης που μπορεί να κοινοποιηθεί βάσει των σχετικών κανόνων. Συνεπώς, η παρούσα ανακοίνωση θα εφαρμόζεται αντί των κατευθυντηρίων γραμμών για τις ενισχύσεις διάσωσης και αναδιάρθρωσης προβληματικών επιχειρήσεων, για την αξιολόγηση ενισχύσεων αναδιάρθρωσης σε τράπεζες υπό τις παρούσες συνθήκες συστημικής κρίσης.

⁽²⁾ Στο παρελθόν, η Επιτροπή έχει εκδώσει ορισμένες αποφάσεις όσον αφορά ενισχύσεις αναδιάρθρωσης (συμβατών βάσει του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης) σε προβληματικές τράπεζες, βάσει μιας εκτεταμένης διαδικασίας αναδιάρθρωσης που επέτρεψε τους δικαιούχους να αποκαταστήσουν τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητά τους χωρίς η ενίσχυση να προκαλεί αδικαιολόγητες ζημιές σε ανταγωνιστές. Μεταξύ των συνηθέστερων στρατηγικών αναδιάρθρωσης ήταν ο αναπροσανατολισμός των επιχειρηματικών μοντέλων, η παύση ή η εκποίηση ορισμένων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, θυγατρικών ή κλάδων, μεταβολές στη διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων, η πώληση ως επιχείρηση εν λειτουργία ή η κατάτμηση και πώληση διαφόρων τμημάτων της επιχείρησης σε βιώσιμους ανταγωνιστές. Βλ. για παράδειγμα την απόφαση της Επιτροπής 98/490/ΕΚ της 20ής Μαΐου 1998 σχετικά με ενίσχυση που χορηγήθηκε από τη Γαλλία στον όμιλο *Crédit Lyonnais* (ΕΕ L 221 της 8.8.1998, σ. 28), την απόφαση της Επιτροπής 2005/345/ΕΚ της 18ης Φεβρουαρίου 2004 σχετικά με την ενίσχυση αναδιάρθρωσης που χορηγήθηκε από τη Γερμανία υπέρ της *Bankgesellschaft Berlin AG* (ΕΕ L 116 της 4.5.2005, σ. 1), την απόφαση της Επιτροπής 2009/341/ΕΚ της 4ης Ιουνίου 2008 σχετικά με την κρατική ενίσχυση C 9/08 (ex NN 8/08, CP 244/07) που χορηγήθηκε η Γερμανία στη *Sachsen LB* (ΕΕ L 104 της 24.4.2009, σ. 34) και τον πίνακα αποτελεσμάτων για τις κρατικές ενισχύσεις του φθινοπώρου 2006, COM(2006) 761 τελικό, σ. 28 (http://ec.europa.eu/comm/competition/state_aid/studies_reports/2006_autumn_en.pdf), με ειδική έρευνα για τις ενισχύσεις διάσωσης και αναδιάρθρωσης.

⁽³⁾ Βλ. επίσης την ανακοίνωση «Αναδιάρθρωσεις και απασχόληση» της 31ης Μαρτίου 2005 [COM(2005) 120 τελικό της 31 ης Μαρτίου 2005] και τις ορθές πρακτικές όσον αφορά τις αναδιάρθρωσεις που συμφωνήθηκαν με τους ευρωπαίους κοινωνικούς εταίρους τον Νοέμβριο του 2003.

⁽⁴⁾ Σύμφωνα με την ανακοίνωση για τα απομειωμένα περιουσιακά στοιχεία.

— Θα πρέπει να διατηρηθεί η δυνατότητα παροχής συμπληρωματικής ενίσχυσης κατά τη διάρκεια της περιόδου αναδιάρθρωσης εάν αυτό δικαιολογείται για λόγους χρηματοπιστωτικής σταθερότητας. Τυχόν συμπληρωματική ενίσχυση θα πρέπει να περιορίζεται στο ελάχιστο απαραίτητο ποσό για την εξασφάλιση της βιωσιμότητας.

- 8) Η ενότητα 2 αφορά περιπτώσεις στις οποίες το κράτος μέλος έχει την υποχρέωση να κοινοποιήσει σχέδιο αναδιάρθρωσης (1). Οι αρχές στις οποίες στηρίζεται η ενότητα 2 ισχύουν κατ' αναλογία σε περιπτώσεις στις οποίες το κράτος μέλος δεν έχει τυπική υποχρέωση να κοινοποιήσει σχέδιο αναδιάρθρωσης, αλλά είναι εντούτοις υποχρεωμένο να αποδείξει τη βιωσιμότητά (2) της δικαιούχου τράπεζας. Στη δεύτερη περίπτωση, και εκτός εάν υπάρχουν αμφιβολίες, η Επιτροπή θα ζητεί κανονικά λιγότερο αναλυτικές πληροφορίες (3). Σε περίπτωση αμφιβολιών, η Επιτροπή θα ζητεί ιδίως αποδεικτικά στοιχεία με προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων, σύμφωνα με το σημείο 13, και την πιστοποίηση των αποτελεσμάτων των προσομοιώσεων από την αρμόδια εθνική αρχή. Οι ενότητες 3, 4 και 5 αφορούν μόνο τους δικαιούχους εκείνους που έχουν υποχρέωση υποβολής σχεδίου αναδιάρθρωσης. Η ενότητα 6 αφορά το προσωρινό πεδίο εφαρμογής της παρούσας ανακοίνωσης και αφορά τόσο τα κράτη μέλη που είναι υποχρεωμένα να κοινοποιήσουν σχέδιο αναδιάρθρωσης για τους δικαιούχους ενίσχυσης όσο και τα κράτη μέλη που πρέπει μόνο να αποδείξουν τη βιωσιμότητά των δικαιούχων ενίσχυσης.

2. ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΗΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ

- 9) Όταν, βάσει προηγούμενων κατευθυντηρίων οδηγιών ή αποφάσεων της Επιτροπής, ένα κράτος μέλος έχει υποχρέωση υποβολής σχεδίου αναδιάρθρωσης (4), το σχέδιο αυτό πρέπει να είναι πλήρες, αναλυτικό και στηρίζεται σε μια συνεκτική προσέγγιση. Θα πρέπει να αποδεικνύει με ποιο τρόπο η τράπεζα θα αποκαταστήσει το συντομότερο δυνατό τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητά της χωρίς κρατική στήριξη (5). Η κοινοποίηση κάθε σχεδίου αναδιάρθρωσης πρέπει να περιλαμβάνει σύγκριση με εναλλακτικές επιλογές, όπως διάσπασης ή απορρόφησης από άλλη τράπεζα, έτσι ώστε να παρέχεται η δυνατότητα στην Επιτροπή να αξιολογήσει (6) κατά πόσο υπάρχουν περισσότερο προσανατολισμένες στις ανάγκες της αγοράς, λιγότερο δαπανηρές ή λιγότερο στρεβλωτικές λύσεις που επιτυγχάνουν τον στόχο της διατήρησης της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας. Στην περίπτωση που δεν μπορεί να αποκατασταθεί η βιωσιμότητα της τράπεζας, το σχέδιο αναδιάρθρωσης πρέπει να

εκθέτει πώς μπορεί να πραγματοποιηθεί η κανονική λύση και εκκαθάριση της τράπεζας.

- 10) Στο σχέδιο αναδιάρθρωσης πρέπει επίσης να εκτίθενται οι λόγοι για τις δυσχέρειες που αντιμετωπίζει η τράπεζα και οι αδυναμίες της ίδιας της τράπεζας και να εξηγείται πώς τα προτεινόμενα μέτρα αναδιάρθρωσης θα μπορέσουν να αντιμετωπίσουν τα διαρθρωτικά προβλήματα της τράπεζας.
- 11) Στο σχέδιο πρέπει να παρέχονται πληροφορίες για το επιχειρηματικό μοντέλο του δικαιούχου, και ιδίως σχετικά με την οργανωτική του διάρθρωση, τη χρηματοδότηση (αποδεικνύοντας τη βιωσιμότητα της βραχυπρόθεσμης και μακροπρόθεσμης χρηματοδοτικής διάρθρωσης (7), την εταιρική διακυβέρνηση (αποδεικνύοντας την αποφυγή σύγκρουσης συμφερόντων καθώς και τις απαραίτητες αλλαγές της διοίκησης (8)), τη διαχείριση κινδύνου (και ιδίως γνωστοποίηση των απομειωμένων περιουσιακών στοιχείων και σύσταση συντετών προβλέψεων για αναμενόμενα μη αποδοτικά περιουσιακά στοιχεία), και τη διαχείριση ενεργητικού-παθητικού, τη δημιουργία ταμειακών ροών (που πρέπει να φθάσουν σε επαρκή επίπεδα χωρίς κρατική στήριξη), υποχρεώσεις εκτός ισολογισμού (αποδεικνύοντας τη βιωσιμότητά τους και την εξυγίανσή τους όταν το άνοιγμα της τράπεζας είναι σημαντικό (9)), τη μόχλευση, την παρούσα και τη μελλοντική κεφαλαιακή επάρκεια σύμφωνα με τις ισχύουσες ρυθμίσεις προληπτικής εποπτείας (βάσει συνετής αποτίμησης και σύστασης επαρκών προβλέψεων), και το χαρακτήρα κινήτρου της διάρθρωσης των αντισταθμιστικών πληρωμών (10), (αποδεικνύοντας τον τρόπο με τον οποίο προωθούν τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα του δικαιούχου).
- 12) Η βιωσιμότητα για κάθε επιχειρηματική δραστηριότητα και κέντρο κερδοφορίας πρέπει να αναλύεται με την απαιτούμενη αναλυτική κατανομή. Η αποκατάσταση της βιωσιμότητας της τράπεζας θα πρέπει κυρίως να αποτελεί απόρροια εσωτερικών μέτρων. Μπορεί να στηρίζεται σε εξωτερικούς παράγοντες όπως οι αυξομειώσεις των τιμών και της ζήτησης, τους οποίους η επιχείρηση δεν μπορεί να επηρεάσει σημαντικά, αλλά μόνο εάν οι παραδοχές που έχουν γίνει σχετικά με την αγορά είναι ευρέως αποδεκτές. Η αναδιάρθρωση συνεπάγεται την παύση δραστηριοτήτων οι οποίες θα παρέμεναν διαρθρωτικά ζημιόγινες σε μεσοπρόθεσμη βάση.
- 13) Η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα επιτυγχάνεται όταν μια τράπεζα είναι σε θέση να καλύπτει όλα της τα έξοδα, περιλαμβανομένων των αποσβέσεων και των χρηματοοικονομικών επιβαρύνσεων και να εξασφαλίζει επαρκή απόδοση των κεφαλαίων, λαμβάνοντας υπόψη το προφίλ κινδύνου της τράπεζας. Η τράπεζα μετά την αναδιάρθρωσή της πρέπει να είναι σε θέση να ανταγωνίζεται αυτοδύναμα στην αγορά για την άντληση κεφαλαίων σύμφωνα με τις σχετικές κανονιστικές απαιτήσεις. Τα αναμενόμενα αποτελέσματα της σχεδιαζόμενης αναδιάρθρωσης πρέπει να αποδειχθούν με ένα βασικό σενάριο καθώς και με σενάρια προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων. Για το λόγο αυτό, τα σχέδια αναδιάρθρωσης πρέπει να λαμβάνουν υπόψη,

(1) Σύμφωνα με την τραπεζική ανακοίνωση, την ανακοίνωση περί ανακεφαλαιοποίησης και την ανακοίνωση για τα απομειωμένα περιουσιακά στοιχεία. Βλ. σημείο 4 της παρούσας ανακοίνωσης.

(2) Σύμφωνα με την τραπεζική ανακοίνωση, την ανακοίνωση περί ανακεφαλαιοποίησης και την ανακοίνωση για τα απομειωμένα περιουσιακά στοιχεία, όταν χορηγείται περιορισμένο ποσό ενίσχυσης σε κατά βάση υγιείς τράπεζες, τα κράτη μέλη πρέπει να υποβάλουν ανάλυση βιωσιμότητας στην Επιτροπή.

(3) Σύμφωνα ιδίως με το σημείο 40 της ανακοίνωσης περί ανακεφαλαιοποίησης και το παράρτημα 5 της ανακοίνωσης για τα απομειωμένα περιουσιακά στοιχεία

(4) Όπως εξηγείται στο σημείο 8 της παρούσας ανακοίνωσης, όταν στην ενότητα 2 γίνεται μνεία σε σχέδιο αναδιάρθρωσης, εφαρμόζονται κατ' αναλογία οι αρχές που εκτίθενται στην ενότητα 2 και στις αναλύσεις βιωσιμότητας.

(5) Ενδεικτικό υπόδειγμα σχεδίου αναδιάρθρωσης παρουσιάζεται στο παράρτημα.

(6) Εφόσον κρίνεται αναγκαίο, η Επιτροπή θα ζητά τη γνώμη εξωτερικού συμβούλου για την εξέταση των κοινοποιούμενων σχεδίων αναδιάρθρωσης προκειμένου να αξιολογήσει τη βιωσιμότητα, τον καταμερισμό των επιβαρύνσεων και την ελαχιστοποίηση των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού. Μπορεί επίσης να ζητήσει την πιστοποίηση διαφόρων στοιχείων από εποπτικές αρχές.

(7) Βλ. για παράδειγμα, την απόφαση της Επιτροπής της 2ας Απριλίου 2008 στην υπόθεση NN 1/2008 *Northern Rock*, (EE C 135 της 3.6.2008, σ. 21), και την απόφαση 2009/341/EK στην υπόθεση C 9/2008 *SachsenLB*.

(8) Βλ. απόφαση 2009/341/EK στην υπόθεση C 9/2008 *SachsenLB*.

(9) Εκτός από δέοντως αιτιολογημένες περιπτώσεις. Βλ. απόφαση της Επιτροπής της 21ης Οκτωβρίου 2008 στην υπόθεση C 10/2008 *IKB* (δεν έχει ακόμη δημοσιευτεί).

(10) Σύμφωνα με τη σύσταση της Επιτροπής 2009/384/EK της 30ης Απριλίου 2009 σχετικά με τις πολιτικές αποδοχών στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών (EE L 120 της 15.5.2009, σ. 22).

μεταξύ άλλων, την παρούσα κατάσταση και τις μελλοντικές προοπτικές των χρηματοπιστωτικών αγορών, παρουσιάζοντας τις παραδοχές βάσει του βασικού σεναρίου και του δυσμενέστερου σεναρίου. Η προσομοίωση ακραίων καταστάσεων θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη ένα φάσμα σεναρίων, όπως συνδυασμού ακραίων γεγονότων και μιας παρατεταμένης παγκόσμιας ύφεσης. Οι παραδοχές θα πρέπει να συγκρίνονται με κατάλληλα κριτήρια αναφοράς για το σύνολο του κλάδου, κατάλληλα προσαρμοσμένα ώστε να λαμβάνονται υπόψη τα νέα στοιχεία της παρούσας κρίσης στις χρηματοπιστωτικές αγορές. Το σχέδιο πρέπει να περιλαμβάνει μέτρα για την αντιμετώπιση των πιθανών αναγκών που προκύπτουν από την προσομοίωση ακραίων καταστάσεων. Η προσομοίωση ακραίων καταστάσεων πρέπει στο βαθμό του δυνατού να στηρίζεται σε κοινές παραμέτρους που έχουν συμφωνηθεί σε κοινοτικό επίπεδο (όπως μεθοδολογία που έχει αναπτυχθεί από την Επιτροπή Ευρωπαϊκών Αρχών Τραπεζικής Εποπτείας) και που έχουν κατά περίπτωση προσαρμοστεί σύμφωνα με τις ειδικές συνθήκες που επικρατούν στις επιμέρους χώρες και στις τράπεζες.

- 14) Στην παρούσα κρίση οι κυβερνήσεις έχουν προβεί σε ανακεφαλαιοποιήσεις τραπεζών βάσει όρων που έχουν πρωτίτως επιλεγεί για την επίτευξη χρηματοπιστωτικής σταθερότητας και όχι τόσο για την επίτευξη απόδοσης που θα είχε θεωρηθεί αποδεκτή για ένα ιδιώτη επενδυτή. Η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα απαιτεί συνεπώς ότι κάθε κρατική ενίσχυση που λαμβάνεται είτε εξοφλείται μετά την πάροδο ορισμένου χρόνου, όπως προβλέπεται κατά τη χρονική στιγμή χορήγησης της ενίσχυσης, είτε αμείβεται σύμφωνα με τους κανονικούς όρους της αγοράς, εξασφαλίζοντας έτσι ότι παύει να υφίσταται οποιαδήποτε μορφή συμπληρωματικής κρατικής ενίσχυσης. Δεδομένου ότι η συνθήκη δεν λαμβάνει θέση όσον αφορά την ιδιοκτησία των περιουσιακών στοιχείων, οι κανόνες κρατικών ενισχύσεων ισχύουν ανεξάρτητα από το αν η τράπεζα είναι ιδιωτικής ή δημόσιας ιδιοκτησίας.
- 15) Ενώ η περίοδος της αναδιάρθρωσης πρέπει να είναι όσο το δυνατό συντομότερη ώστε να αποκατασταθεί γρήγορα η βιωσιμότητα, η Επιτροπή θα λαμβάνει υπόψη τις παρούσες συνθήκες κρίσης και μπορεί συνεπώς να επιτρέπει την ολοκλήρωση ορισμένων διαρθρωτικών μέτρων εντός μεγαλύτερου χρονικού οριζώντα από ό,τι συνήθως, ιδίως για να αποφευχθεί η κατάρρευση των αγορών λόγω αναγκαστικών πωλήσεων⁽¹⁾. Ωστόσο, η αναδιάρθρωση πρέπει να εφαρμόζεται όσο το δυνατό ταχύτερα και να μη διαρκεί περισσότερο από πέντε έτη⁽²⁾ για να είναι αποτελεσματική και να επιτρέπει την αξιόπιστη αποκατάσταση της βιωσιμότητας της αναδιάρθρωμένης τράπεζας.
- 16) Αν καταστεί αναγκαία η χορήγηση περαιτέρω ενίσχυσης που δεν είχε αρχικά προβλεφθεί στο κοινοποιηθέν σχέδιο αναδιάρθρωσης κατά τη διάρκεια της περιόδου αναδιάρθρωσης για την αποκατάσταση της βιωσιμότητας, η ενίσχυση αυτή πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο μεμονωμένης *ex ante* κοινοποίησης και κάθε περαιτέρω ενίσχυση αυτού του είδους θα λαμβάνεται υπόψη στην τελική απόφαση Επιτροπής.

⁽¹⁾ Δηλαδή πώληση μεγάλων αριθμού περιουσιακών στοιχείων σε τρέχουσες χαμηλές αγοραίες τιμές που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε περαιτέρω μείωση των τιμών.

⁽²⁾ Η πρακτική της Επιτροπής ήταν να δέχεται δύο έως τρία έτη ως διάρκεια ενός σχεδίου αναδιάρθρωσης.

Βιωσιμότητα μέσω της πώλησης τραπεζών

- 17) Η πώληση μιας προβληματικής τράπεζας σε άλλο χρηματοπιστωτικό ίδρυμα μπορεί να συμβάλει στην αποκατάσταση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας, εάν ο αγοραστής είναι βιώσιμος και ικανός να απορροφήσει τη μεταβίβαση της προβληματικής τράπεζας, και μπορεί να συμβάλει στην αποκατάσταση της εμπιστοσύνης της αγοράς. Μπορεί επίσης να συμβάλει στην εξυγίανση του χρηματοπιστωτικού τομέα. Για τον σκοπό αυτό, ο αγοραστής θα πρέπει να αποδείξει ότι η νέα ενοποιημένη οντότητα θα είναι βιώσιμη. Στην περίπτωση πώλησης, πρέπει επίσης να τηρηθούν οι απαιτήσεις βιωσιμότητας, ίδιας συνεισφοράς και περιορισμού των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού.
- 18) Πρέπει εν γένει να εξασφαλίζεται μια διαφανής, αντικειμενική, άνευ όρων και διακρίσεων ανταγωνιστική διαδικασία πώλησης, έτσι ώστε να προσφέρονται ίσες ευκαιρίες σε όλους τους δυνητικούς προσφέροντες⁽³⁾.
- 19) Επιπλέον, με την επιφύλαξη του συστήματος ελέγχου των συγκεντρώσεων που μπορεί να ισχύει, και αναγνωρίζοντας ότι η πώληση μιας προβληματικής τράπεζας σε έναν ανταγωνιστή μπορεί να συμβάλει στην αποκατάσταση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας αλλά και να οδηγήσει σε μεγαλύτερη εξυγίανση του χρηματοπιστωτικού τομέα, στις περιπτώσεις που θα οδηγούσε *prima facie* σε σημαντική παρεμπόδιση του αποτελεσματικού ανταγωνισμού, η εν λόγω πώληση δεν θα πρέπει να επιτρέπεται εκτός εάν οι στρεβλώσεις του ανταγωνισμού αντιμετωπίζονται με κατάλληλα διορθωτικά μέτρα που συνοδεύουν την ενίσχυση.
- 20) Η πώληση μιας τράπεζας μπορεί επίσης να περιλαμβάνει κρατική ενίσχυση προς τον αγοραστή και/ή την πωλούμενη δραστηριότητα.⁽⁴⁾ Εάν η πώληση οργανώνεται μέσω ανοικτού και άνευ όρων διαγωνισμού και τα περιουσιακά στοιχεία περιέρχονται στην υψηλότερη προσφορά, η τιμή πώλησης θεωρείται ότι είναι η αγοραία τιμή και μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο ενίσχυσης προς τον αγοραστή⁽⁵⁾. Μια αρνητική τιμή πώλησης (ή οικονομική στήριξη για την αντιστάθμιση μιας τέτοιας αρνητικής τιμής) θα μπορούσε κατ' εξαίρεση να γίνει αποδεκτή ως μη περιλαμβανούσα κρατική ενίσχυση εάν ο πωλητής θα έπρεπε να υποβληθεί σε υψηλότερες δαπάνες σε περίπτωση εκκαθάρισης⁽⁶⁾. Για τον υπολογισμό του κόστους εκκαθάρισης σε τέτοιες συνθήκες, η Επιτροπή θα λαμβάνει υπόψη μόνο τις υποχρεώσεις εκείνες που θα είχαν αναληφθεί από επενδυτή της οικονομίας της αγοράς.⁽⁷⁾ Αυτές αποκλείουν υποχρεώσεις που προέρχονται από κρατική ενίσχυση.⁽⁸⁾
- 21) Θα πρέπει πάντοτε να εξετάζεται το ενδεχόμενο μιας κανονικής λύσης και εκκαθάρισης ή θέσης σε πλειστηριασμό μιας προβληματικής τράπεζας, όταν η τράπεζα δεν είναι σε θέση να αποκαταστήσει με αξιόπιστο τρόπο τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητά της. Οι κυβερνήσεις θα πρέπει να ενδιαφέρονται την έξοδο των μη βιώσιμων φορέων της αγοράς, επιτρέποντας

⁽³⁾ Βλ. επίσης σημείο 20.

⁽⁴⁾ Βλ. για παράδειγμα την απόφαση 2009/341/EK στην υπόθεση C 9/2008 *SachsenLB*.

⁽⁵⁾ Η απουσία διαγωνισμού δεν σημαίνει αυτόματα την ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης υπέρ του αγοραστή.

⁽⁶⁾ Αυτό θα οδηγούσε κανονικά σε ενίσχυση προς την πωλούμενη οικονομική δραστηριότητα.

⁽⁷⁾ Συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-278/92, C-279/92 και C-280/92 *Hytasa*, Συλλογή 1994 σ. I-4103, σκέψη 22.

⁽⁸⁾ Βλ. υπόθεση C-334/99 *Gröditzter Stahlwerke*, Συλλογή 2003 σ. I-1139, σκέψεις 134 κ.ε. και απόφαση 2008/719/EK της Επιτροπής της 30ής Απριλίου 2008 για την κρατική ενίσχυση C 56/2006 (ex NN 77/2006), *Bank Burgenland* (EE L 239 της 6.9.2008, σ. 32).

συγχρόνως την ολοκλήρωση της διαδικασίας εξόδου σε κατάλληλα χρονικά πλαίσια που διασφαλίζουν τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα. Η τραπεζική ανακοίνωση προβλέπει διαδικασία στο πλαίσιο της οποίας θα πρέπει να ολοκληρώνεται η κανονική λύση και εκκαθάριση ⁽¹⁾. Η απόκτηση των «υγιών» στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων μιας τράπεζας που αντιμετωπίζει δυσχέρειες θα μπορούσε επίσης να αποτελέσει μια εναλλακτική επιλογή για μια υγιή τράπεζα ως ένας οικονομικά αποδοτικός τρόπος για την επέκταση των καταθέσεων και την δημιουργία σχέσεων με αξιόπιστους δανειολήπτες. Επιπλέον, η δημιουργία μιας αυτόνομης «καλής τράπεζας» από έναν συνδυασμό «υγιών» περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων μιας υφιστάμενης τράπεζας μπορεί επίσης να αποτελεί αποδεκτό τρόπο αποκατάστασης της βιωσιμότητας, υπό την προϋπόθεση ότι η εν λόγω νέα οντότητα δεν είναι σε θέση να στρεβλώσει αδικαιολόγητα τον ανταγωνισμό.

3. ΙΔΙΑ ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟ (ΚΑΤΑΜΕΡΙΣΜΟΣ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΕΩΝ)

- 22) Για να περιοριστούν οι στρεβλώσεις του ανταγωνισμού και να αντιμετωπιστεί ο ηθικός κίνδυνος, η ενίσχυση θα πρέπει να περιορίζεται στο ελάχιστο αναγκαίο ποσό και ο δικαιούχος της ενίσχυσης θα πρέπει να συνεισφέρει ο ίδιος στις δαπάνες αναδιάρθρωσης. Η εταιρεία και οι κάτοχοι του κεφαλαίου θα πρέπει να συμβάλλουν όσο το δυνατό περισσότερο στην αναδιάρθρωση με δικούς τους πόρους. Αυτό είναι απαραίτητο για να εξασφαλιστεί ότι οι τράπεζες που διασώζονται φέρουν επαρκές μερίδιο της ευθύνης για τις συνέπειες της παρελθούσας συμπεριφοράς τους και να δημιουργηθούν τα κατάλληλα κίνητρα για τη μελλοντική συμπεριφορά τους.

Περιορισμός του κόστους αναδιάρθρωσης

- 23) Η ενίσχυση αναδιάρθρωσης πρέπει να περιορίζεται στην κάλυψη του κόστους που είναι απαραίτητο για την αποκατάσταση της βιωσιμότητας. Αυτό σημαίνει ότι δεν πρέπει να χορηγούνται σε μια επιχείρηση δημόσιοι πόροι που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για τη χρηματοδότηση δραστηριοτήτων που στρεβλώνουν τον ανταγωνισμό και οι οποίες δεν συνδέονται με τη διαδικασία αναδιάρθρωσης. Παραδείγματος χάρι, η αγορά μετοχών σε άλλες εταιρείες ή οι νέες επενδύσεις δεν μπορούν να χρηματοδοτούνται από την κρατική ενίσχυση εκτός εάν αυτό είναι απαραίτητο για την αποκατάσταση της βιωσιμότητας. ⁽²⁾

Περιορισμός του ποσού της ενίσχυσης, σημαντική ίδια συμμετοχή

- 24) Για να περιοριστεί το ποσό της ενίσχυσης στο ελάχιστο απαραίτητο, οι εταιρείες θα πρέπει πρώτον να χρησιμοποιούν ιδίους πόρους για τη χρηματοδότηση της αναδιάρθρωσης. Η χρηματοδότηση αυτή μπορεί να περιλαμβάνει, για παράδειγμα, την πώληση περιουσιακών στοιχείων. Η κρατική στήριξη πρέπει

να χορηγείται υπό όρους που συνεπάγονται κατάλληλο καταμερισμό του κόστους ⁽³⁾. Αυτό σημαίνει ότι το κόστος που συνδέεται με την αναδιάρθρωση δεν βαρύνει μόνο το κράτος αλλά και όσους έχουν επενδύσει στην τράπεζα, με την απορρόφηση των ζημιών με το διαθέσιμο κεφάλαιο και την καταβολή κατάλληλου τιμήματος για τις κρατικές παρεμβάσεις ⁽⁴⁾. Ωστόσο, η Επιτροπή θεωρεί ότι δεν είναι πρόσφορο να καθορίζονται *ex ante* όρια σχετικά με τον καταμερισμό του κόστους στο πλαίσιο της παρούσας συστημικής κρίσης, λαμβάνοντας υπόψη τον στόχο της διευκόλυνσης στην πρόσβαση στα ιδιωτικά κεφάλαια και την επάνοδο στις κανονικές συνθήκες της αγοράς.

- 25) Κάθε παρέκκλιση από τον κατάλληλο *ex ante* καταμερισμό των επιβαρύνσεων που ενδέχεται να έχει επιτραπεί κατ' εξαίρεση κατά τη φάση διάσωσης για λόγους διατήρησης της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας θα πρέπει να αντισταθμιστεί με περαιτέρω συνεισφορά σε μεταγενέστερο στάδιο της αναδιάρθρωσης, παραδείγματος χάρι με τη μορφή ρητρών ανάκτησης ή/και ριζικότερης αναδιάρθρωσης όπως με πρόσθετα μέτρα για τον περιορισμό των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού. ⁽⁵⁾
- 26) Οι τράπεζες πρέπει να είναι σε θέση να αμείβουν το κεφάλαιο, όπως με τη μορφή μερισμάτων ή τοκομεριδίων επί τρεχόντων δανείων μειωμένης εξασφάλισης, από τα κέρδη που αποκομίζουν από τις δραστηριότητές τους. Ωστόσο, οι τράπεζες δεν πρέπει να χρησιμοποιούν τις κρατικές ενισχύσεις για την αμοιβή των ιδίων κεφαλαίων τους (ίδια κεφάλαια και δάνεια μειωμένης εξασφάλισης) όταν οι δραστηριότητες αυτές δεν παράγουν επαρκή κέρδη. Συνεπώς, υπό συνθήκες αναδιάρθρωσης, η απορρόφηση ζημιών κατά τη διακριτική ευχέρεια της δικαιούχου τράπεζας (για παράδειγμα με την ελευθέρωση αποθεματικών ή τη μείωση των ιδίων κεφαλαίων) προκειμένου να εγγυηθεί την καταβολή μερισμάτων και τοκομεριδίων επί τρεχόντων δανείων μειωμένης εξασφάλισης, δεν συμβιβάζεται κατ' αρχήν με το στόχο του καταμερισμού των βαρών ⁽⁶⁾. Για το σκοπό αυτό ενδέχεται να απαιτείται εξισορρόπηση με την εξασφάλιση της ικανότητας αναχρηματοδότησης της τράπεζας και κινήτρων εξόδου ⁽⁷⁾. Για να προωθηθεί η αναχρηματοδότηση από μέρους της δικαιούχου τράπεζας, η Επιτροπή ενδέχεται να κρίνει ευνοϊκά την καταβολή τοκομεριδίων επί νεοεκδοθέντων υβριδικών κεφαλαιακών μέσων με υψηλότερη προτεραιότητα έναντι των τρεχόντων δανείων μειωμένης εξασφάλισης. Σε

⁽¹⁾ Βλ. σημεία 43 έως 50 της τραπεζικής ανακοίνωσης. Για να καταστεί δυνατή αυτή η ομαλή έξοδος, μπορεί να θεωρηθεί συμβατή μια ενδεχόμενη ενίσχυση εκκαθάρισης, όταν παραδείγματος χάρι απαιτείται για την προσωρινή ανακεφαλαιοποίηση μιας ενδιάμεσης τράπεζας ή ενός ενδιάμεσου φορέα ή για την ικανοποίηση απαιτήσεων ορισμένων κατηγοριών πιστωτών εάν αυτό δικαιολογείται για λόγους χρηματοπιστωτικής σταθερότητας. Για παραδείγματα τέτοιου είδους ενισχύσεων και των όρων υπό τους οποίους οι εν λόγω ενισχύσεις θεωρήθηκαν συμβατές, βλ. την απόφαση της Επιτροπής της 1ης Οκτωβρίου 2008 στην υπόθεση NN 41/2008 Ηνωμένο Βασίλειο, ενίσχυση διάσωσης υπέρ της Bradford & Bingley (EE L 290, της 13.11.2008, σ. 2), και την απόφαση της Επιτροπής της 5ης Νοεμβρίου 2008 στην υπόθεση NN 39/2008 Δανία, ενίσχυση υπέρ της εκκαθάρισης της Roskilde Bank (EE C 12 της 17.1.2009, σ. 3).

⁽²⁾ Βλ. υπόθεση T-17/03 Schmitz-Gotha, Συλλογή [2006] σ. II — 1139.

⁽³⁾ Όπως έχει ήδη αναλυθεί σε προηγούμενες ανακοινώσεις της Επιτροπής, και ιδίως στην ανακοίνωση για τα απομειωμένα περιουσιακά στοιχεία, βλ. σημεία 21 και επόμενα.

⁽⁴⁾ Η Επιτροπή έχει δώσει λεπτομερείς κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με την αποτίμηση των κρατικών εγγυήσεων, των ανακεφαλαιοποιήσεων και των μέτρων αρωγής για τα απομειωμένα περιουσιακά στοιχεία στην τραπεζική ανακοίνωση, στην ανακοίνωση περί ανακεφαλαιοποίησης και στην ανακοίνωση για τα απομειωμένα περιουσιακά στοιχεία, αντιστοίχως. Στο βαθμό που καταβάλλεται αυτό το τίμημα, αποδυναμώνεται από χρηματοοικονομική άποψη η θέση των μετόχων της τράπεζας.

⁽⁵⁾ Ανακοίνωση για τα απομειωμένα περιουσιακά στοιχεία, σημεία 24 και 25. Βλ. επίσης ενότητα 4 της παρούσας ανακοίνωσης.

⁽⁶⁾ Βλ. απόφαση της Επιτροπής της 18ης Δεκεμβρίου 2008 στην υπόθεση N 615/2008 *Bayern LB* (EE C 80 της 3.4.2009, σ. 4). Ωστόσο, αυτό δεν εμποδίζει την τράπεζα να πραγματοποιεί πληρωμές τοκομεριδίων όταν υπάρχει σχετική δεσμευτική νομική υποχρέωση.

⁽⁷⁾ Βλ. ανακοίνωση για τα απομειωμένα περιουσιακά στοιχεία, σημείο 31, και την εξειδικευμένη προσέγγιση όσον αφορά τους περιορισμούς διανομής μερισμάτων στην ανακοίνωση περί ανακεφαλαιοποίησης, σημεία 33, 34 και 45, που δείχνουν ότι παρόλο που προσωρινοί περιορισμοί στη διανομή μερισμάτων ή τοκομεριδίων μπορεί να συμβάλλουν στη διατήρηση του κεφαλαίου εντός της τράπεζας και να αυξήσουν τα διαθέσιμα κεφάλαια ασφαλείας βελτιώνοντας έτσι τη φερεγγυότητα της τράπεζας, μπορεί επίσης να παρεμποδίσουν την πρόσβαση της τράπεζας σε ιδιωτικές πηγές χρηματοδότησης, ή έστω να αυξήσουν το κόστος της νέας μελλοντικής χρηματοδότησης.

κάθε περίπτωση, κανονικά δεν θα πρέπει να επιτρέπεται στις τράπεζες να αγοράζουν τις δικές τους μετοχές κατά τη διάρκεια της φάσης αναδιάρθρωσης.

- 27) Θα πρέπει να εξακολουθεί να υπάρχει η δυνατότητα χορήγησης συμπληρωματικής ενίσχυσης κατά τη διάρκεια της περιόδου αναδιάρθρωσης εάν αυτό δικαιολογείται για λόγους χρηματοπιστωτικής σταθερότητας. Κάθε συμπληρωματική ενίσχυση θα πρέπει να περιορίζεται στο ελάχιστο απαραίτητο ποσό για την εξασφάλιση της βιωσιμότητας.

4. ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΣΤΡΕΒΛΩΣΕΩΝ ΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΕΝΟΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΥ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ

Είδη στρεβλώσεων

- 28) Ενώ η κρατική ενίσχυση μπορεί να στηρίξει τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα σε περιόδους συστημικής κρίσης, με ευρύτατα θετικά δευτερογενή αποτελέσματα, μπορεί επίσης να προκαλέσει στρεβλώσεις του ανταγωνισμού με διάφορους τρόπους. Όταν οι τράπεζες ανταγωνίζονται μεταξύ τους με βάση την αξία των προϊόντων και των υπηρεσιών τους, εκείνες που συσσωρεύουν υπερβολικούς κινδύνους ή/και στηρίζονται σε μη βιώσιμα επιχειρηματικά μοντέλα τελικά χάνουν μερίδια αγοράς και, ενδεχομένως, αναγκάζονται να αποχωρήσουν από την αγορά, ενώ οι αποτελεσματικότεροι ανταγωνιστές αναπτύσσονται ή εισέρχονται στις αγορές αυτές. Οι κρατικές ενισχύσεις παρατείνουν παρελθόντες στρεβλώσεις του ανταγωνισμού που έχουν δημιουργηθεί λόγω της ανάληψης υπερβολικών κινδύνων και της εφαρμογής μη βιώσιμων επιχειρηματικών μοντέλων με την τεχνητή στήριξη της αγοραίας ισχύος των δικαιούχων. Με αυτόν τον τρόπο ενδέχεται να προκαλούν ηθικό κίνδυνο για τους δικαιούχους, εξασθενίζοντας συγχρόνως τα κίνητρα των επιχειρήσεων που δεν λαμβάνουν ενισχύσεις σε επίπεδο ανταγωνισμού, επενδύσεων και καινοτομίας. Τέλος, οι κρατικές ενισχύσεις μπορεί να υπονομεύσουν την ενιαία αγορά μετατοπίζοντας ένα αδικαιολόγητο μερίδιο του βάρους της διαρθρωτικής προσαρμογής και των επακόλουθων κοινωνικών και οικονομικών προβλημάτων σε άλλα κράτη μέλη, με ταυτόχρονη δημιουργία φραγμών εισόδου και διάβρωση των κινήτρων για την ανάπτυξη διασυνοριακών δραστηριοτήτων.

- 29) Η χρηματοπιστωτική σταθερότητα παραμένει ο πρωταρχικός στόχος των ενισχύσεων προς τον χρηματοπιστωτικό τομέα σε μια περίοδο συστημικής κρίσης, αλλά η διασφάλιση της συστημικής σταθερότητας βραχυπρόθεσμα δεν θα πρέπει να προκαλεί μακροπρόθεσμες ζημιές όσον αφορά τους ισότιμους όρους ανταγωνισμού και τις ανταγωνιστικές αγορές. Σε αυτό το πλαίσιο, τα μέτρα για τον περιορισμό των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού που προκαλούν οι κρατικές ενισχύσεις διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο, μεταξύ άλλων για τους ακόλουθους λόγους. Πρώτον, οι τράπεζες σε όλη την Κοινότητα επλήγησαν από την κρίση σε πολύ διαφορετικούς βαθμούς και οι κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση τραπεζών που αντιμετωπίζουν δυσχέρειες μπορεί να αποβούν επιζήμιες για τη θέση τραπεζών που έχουν παραμείνει κατά βάση υγιείς, με πιθανές αρνητικές επιπτώσεις για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα. Σε μια κατάσταση χρηματοπιστωτικής, οικονομικής και δημοσιονομικής κρίσης, οι διαφορές μεταξύ των κρατών μελών σε επίπεδο πόρων που διατίθενται για κρατικές παρεμβάσεις καθίστανται ακόμη εντονότερες, και ζημιώνουν τους ισότιμους όρους ανταγωνισμού στην ενιαία αγορά. Δεύτερον, οι εθνικές παρεμβάσεις στην παρούσα κρίση αναπόφευκτα τείνουν να εστιάζονται περισσότερο στις εθνικές αγορές και συνεπώς ενέχουν σοβαρούς κινδύνους να οδηγήσουν σε περιχαρά-

κωση των εθνικών συνόρων και σε κατακερματισμό της ενιαίας αγοράς. Η παρουσία των δικαιούχων ενισχύσεων στην αγορά θα πρέπει να εκτιμηθεί με γνώμονα την εξασφάλιση αποτελεσματικού ανταγωνισμού και την αποφυγή της αύξησης της αγοραίας ισχύος, της δημιουργίας φραγμών εισόδου και της σύστασης αντικινήτρων για την ανάπτυξη διασυνοριακών δραστηριοτήτων, που θα ήταν εις βάρος των συμφερόντων των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων και των καταναλωτών. Τρίτον η παρούσα κλίμακα των κρατικών παρεμβάσεων που απαιτούνται για λόγους χρηματοπιστωτικής σταθερότητας και τα πιθανά εμπόδια για τον κανονικό καταμερισμό των επιβαρύνσεων οδηγούν αναπόφευκτα σε ακόμη μεγαλύτερο ηθικό κίνδυνο που θα πρέπει να διορθωθεί κατάλληλα ώστε να αποφευχθούν τα στρεβλά κίνητρα και η επανεμφάνιση στο μέλλον συμπεριφορών που ενέχουν υπερβολικούς κινδύνους, καθώς και για να προετοιμαστεί το έδαφος για την ταχεία επάνοδο σε κανονικές συνθήκες αγοράς χωρίς κρατική στήριξη.

Εφαρμογή αποτελεσματικών και πρόσφορων μέτρων για τον περιορισμό των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού

- 30) Τα μέτρα για τον περιορισμό των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού θα πρέπει να είναι κατάλληλα προσαρμοσμένα για την αντιμετώπιση των στρεβλώσεων που εντοπίζονται σε αγορές στις οποίες δραστηριοποιείται η δικαιούχος τράπεζα αφού αποκατασταθεί η βιωσιμότητά της μετά την αναδιάρθρωση, τηρώντας παράλληλα μια κοινή πολιτική και κοινές αρχές. Η Επιτροπή λαμβάνει ως σημείο εκκίνησης για την αξιολόγηση της ανάγκης θέσπισης τέτοιων μέτρων, το μέγεθος, την κλίμακα και την έκταση των δραστηριοτήτων τις οποίες αναμένεται να ασκήσει η οικεία τράπεζα μετά την εφαρμογή ενός αξιόπιστου σχεδίου αναδιάρθρωσης, όπως προβλέπεται στην ενότητα 2. Ανάλογα με τη φύση της στρέβλωσης του ανταγωνισμού, μπορεί να αντιμετωπιστεί με τη βοήθεια μέσων που αφορούν τις υποχρεώσεις ή/και τα περιουσιακά στοιχεία ⁽¹⁾. Η φύση και η μορφή των μέτρων αυτών θα εξαρτηθεί από δύο κριτήρια: πρώτον, από το ύψος της ενίσχυσης και τους όρους και της συνθήκες υπό τις οποίες χορηγήθηκε και, δεύτερον, από τα χαρακτηριστικά της αγοράς ή των αγορών στις οποίες θα δραστηριοποιηθεί η δικαιούχος τράπεζα.
- 31) Όσον αφορά το πρώτο κριτήριο, τα μέτρα που περιορίζουν τις στρεβλώσεις ποικίλλουν σημαντικά ανάλογα με το ύψος της ενίσχυσης, καθώς και τον βαθμό καταμερισμού των επιβαρύνσεων και το ύψος της αντιστάθμισης. Σε αυτό το πλαίσιο, το ύψος της κρατικής ενίσχυσης θα αξιολογηθεί τόσο σε απόλυτους όρους (ύψος του κεφαλαίου που λήφθηκε, στοιχείο ενίσχυσης των εγγυήσεων και μέτρων αρωγής για τα απομειωμένα περιουσιακά στοιχεία) όσο και σε σχέση με τα σταθμισμένα ως προς τον κίνδυνο περιουσιακά στοιχεία της τράπεζας. Η Επιτροπή θα εκτιμά το συνολικό ποσό της ενίσχυσης που χορηγήθηκε στον δικαιούχο περιλαμβανομένης τυχόν ενίσχυσης διάσωσης. Στο ίδιο πνεύμα, η Επιτροπή θα λαμβάνει υπόψη το βαθμό της ίδιας συνεισφοράς του δικαιούχου και καταμερισμού των επιβαρύνσεων κατά τη διάρκεια της περιόδου αναδιάρθρωσης. Σε γενικές γραμμές, όσο υψηλότερος είναι ο βαθμός καταμερισμού των επιβαρύνσεων και μεγαλύτερη η ίδια συμμετοχή, τόσο πιο περιορισμένες είναι οι αρνητικές συνέπειες που προκύπτουν από τον ηθικό κίνδυνο. Συνεπώς, μειώνεται η ανάγκη λήψης περαιτέρω μέτρων ⁽²⁾.

⁽¹⁾ Βλ. σημείο 21.

⁽²⁾ Εάν η Επιτροπή, σύμφωνα με την τραπεζική ανακοίνωση, την ανακοίνωση περί ανακεφαλαιοποίησης ή την ανακοίνωση περί απομειωμένων περιουσιακών στοιχείων, έχει κατ' εξαίρεση δεχθεί ενίσχυση που αποκλίνει από τις αρχές που προβλέπονται στις ανακοινώσεις αυτές, η πρόσθετη στρέβλωση του ανταγωνισμού που προκύπτει θα απαιτήσει τη λήψη συμπληρωματικών διαρθρωτικών διασφαλίσεων ή δεσμεύσεων συμπεριφοράς· βλ. σημείο 58 της ανακοίνωσης περί απομειωμένων περιουσιακών στοιχείων.

32) Όσον αφορά το δεύτερο κριτήριο, η Επιτροπή θα αναλύει τα πιθανά αποτελέσματα της ενίσχυσης στις αγορές στις οποίες θα δραστηριοποιείται η δικαιούχος τράπεζα μετά την αναδιάρθρωση. Πρώτα απ' όλα, θα εξετάζονται το μέγεθος και η σχετική σπουδαιότητα της τράπεζας στην αγορά ή τις αγορές της, όταν αποκατασταθεί η βιωσιμότητά της. Εάν η αναδιάρθρωμένη τράπεζα έχει περιορισμένη εναπομένουσα παρουσία στην αγορά, είναι λιγότερο πιθανό να απαιτούνται πρόσθετοι περιορισμοί με τη μορφή εκποιήσεων δραστηριοτήτων ή δεσμεύσεων σε επίπεδο συμπεριφοράς. Ο σχεδιασμός των μέτρων θα προσαρμόζεται στα χαρακτηριστικά της αγοράς⁽¹⁾ έτσι ώστε να διασφαλιστεί η διαφύλαξη του αποτελεσματικού ανταγωνισμού. Σε ορισμένους τομείς, οι εκποιήσεις δραστηριοτήτων ενδέχεται να προκαλέσουν ανεπιθύμητα αποτελέσματα και ενδέχεται να μην είναι απαραίτητες για την επίτευξη των επιθυμητών αποτελεσμάτων, οπότε μπορεί να θεωρηθεί προτιμότερος ο περιορισμός της οργανικής ανάπτυξης έναντι των εκποιήσεων. Σε άλλους τομείς, ιδίως εκείνους που αφορούν εθνικές αγορές με πολύ υψηλούς φραγμούς εισόδου, μπορεί να απαιτούνται εκποιήσεις δραστηριοτήτων για να καταστεί δυνατή η είσοδος ή η επέκταση ανταγωνιστών. Τα μέτρα που περιορίζουν τις στρεβλώσεις του ανταγωνισμού δεν πρέπει να αποτελούν απειλή για τις προοπτικές αποκατάστασης της βιωσιμότητας της τράπεζας.

33) Τέλος, η Επιτροπή θα εξετάζει προσεκτικά τους πιθανούς κινδύνους υπονόμευσης της εσωτερικής αγοράς από τα μέτρα αναδιάρθρωσης και θα αντιμετωπίζει θετικά τα μέτρα που συμβάλλουν ώστε οι εθνικές αγορές να παραμείνουν ανοικτές και διεκδικήσιμες. Ενώ η ενίσχυση αποσκοπεί στη διατήρηση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας και της ροής πιστώσεων στην πραγματική οικονομία του κράτους μέλους που χορηγεί την ενίσχυση, όταν η ενίσχυση αυτή παρέχεται επίσης υπό την προϋπόθεση ότι η δικαιούχος τράπεζα θα τηρεί ορισμένους στόχους δανειοδότησης σε κράτη μέλη διαφορετικά από εκείνο που χορηγεί την ενίσχυση, αυτό μπορεί να θεωρηθεί ως μια πρόσθετη θετική συνέπεια της ενίσχυσης. Αυτό συμβαίνει ιδίως όταν οι στόχοι δανειοδότησης είναι σημαντικοί σε σχέση με ένα αξιόπιστο αντιπαράδειγμα, όταν η επίτευξη των στόχων αυτών υπόκειται σε επαρκή έλεγχο (παραδείγματος χάρι, μέσω της συνεργασίας μεταξύ των εποπτικών αρχών της χώρας καταγωγής και της χώρας υποδοχής), όταν τραπεζικό σύστημα της χώρας υποδοχής κυριαρχείται από τράπεζες των οποίων η έδρα βρίσκεται στην αλλοδαπή και αυτές οι δεσμεύσεις δανειοδότησης έχουν συντονιστεί σε κοινοτικό επίπεδο (παραδείγματος χάρι), στο πλαίσιο διαπραγματεύσεων ενίσχυσης της ρευστότητας).

Καθορισμός του κατάλληλου τιμήματος για την κρατική ενίσχυση

34) Η κατάλληλη αμοιβή κάθε κρατικής παρέμβασης γενικώς είναι ένας από τους σημαντικότερους τρόπους περιορισμού των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού, δεδομένου ότι περιορίζει το ύψος της ενίσχυσης. Όταν η τιμή εισόδου έχει οριστεί σε επίπεδο σημαντικά χαμηλότερο από την αγοραία τιμή για λόγους χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, θα πρέπει να διασφαλιστεί η επανεξέταση των όρων της χρηματοπιστωτικής

στήριξης στο σχέδιο αναδιάρθρωσης⁽²⁾ έτσι ώστε να περιοριστεί το στρεβλωτικό αποτέλεσμα της επιδότησης.

Διαρθρωτικά μέσα — εκποίηση και περιορισμός επιχειρηματικών δραστηριοτήτων

35) Με βάση την αξιολόγησή τους σύμφωνα με τα κριτήρια της παρούσας ενότητας, οι τράπεζες που λαμβάνουν κρατικές ενισχύσεις πρέπει ενδεχομένως να εκχωρήσουν θυγατρικές ή υποκαταστήματα, χαρτοφυλάκια πελατών ή επιχειρηματικές μονάδες, ή να λάβουν άλλα τέτοια μέτρα⁽³⁾, ιδίως στην εγχώρια αγορά λιανικής του δικαιούχου. Για να μπορούν τα μέτρα αυτά να τονώσουν τον ανταγωνισμό και να συμβάλουν στην προώθηση της εσωτερικής αγοράς, θα πρέπει να διευκολύνουν την είσοδο ανταγωνιστών και την ανάπτυξη διασυνοριακών δραστηριοτήτων⁽⁴⁾. Σύμφωνα με την υποχρέωση αποκατάστασης της βιωσιμότητας, η Επιτροπή θα λαμβάνει θετική θέση όσον αφορά τέτοια διαρθρωτικά μέτρα εάν θεσπίζονται χωρίς διακρίσεις μεταξύ των επιχειρήσεων στα διάφορα κράτη μέλη, συμβάλλοντας με αυτόν τον τρόπο στη διαφύλαξη της εσωτερικής αγοράς χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών.

36) Ενδεχομένως να απαιτείται επίσης να τεθεί κάποιο όριο στην επέκταση της τράπεζας σε σχέση με ορισμένες επιχειρηματικές δραστηριότητες ή γεωγραφικές περιοχές, παραδείγματος χάρι μέσω διορθωτικών μέτρων προσανατολισμένων στην αγορά, όπως ειδικές κεφαλαιακές απαιτήσεις, όταν ο ανταγωνισμός στην αγορά θα εξασθενίσει με άμεσους περιορισμούς επέκτασης ή για τη μείωση του ηθικού κινδύνου. Συγχρόνως, η Επιτροπή θα αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στην ανάγκη αποφυγής της περιχαράκωσης εντός των εθνικών συνόρων και κατακερματισμού της ενιαίας αγοράς.

37) Όταν η εξεύρεση αγοραστή των θυγατρικών ή άλλων δραστηριοτήτων ή περιουσιακών στοιχείων φαίνεται αντικειμενικά δύσκολη, η Επιτροπή θα παρατείνει τη χρονική περίοδο για την εφαρμογή των μέτρων αυτών, εάν παρέχεται ένα δεσμευτικό χρονοδιάγραμμα περιορισμού των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων (περιλαμβανομένης της απόσχισης επιχειρηματικών δραστηριοτήτων). Ωστόσο, η χρονική περίοδος για την εφαρμογή των μέτρων αυτών δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τα πέντε έτη.

38) Κατά την εκτίμηση της έκτασης των διαρθρωτικών μέτρων που απαιτούνται για τη διόρθωση της στρέβλωσης του ανταγωνισμού σε μια δεδομένη υπόθεση, και λαμβάνοντας δεόντως υπόψη την αρχή της ίσης μεταχείρισης, η Επιτροπή θα λαμβάνει υπόψη τα μέτρα που προβλέπονται σε υποθέσεις που αφορούν τις ίδιες αγορές ή τμήματα αγορών την ίδια χρονική περίοδο.

⁽¹⁾ Ειδικότερα, θα λαμβάνονται υπόψη τα επίπεδα συγκέντρωσης, οι περιορισμοί σε επίπεδο παραγωγικής ικανότητας, το επίπεδο της κερδοφορίας, οι φραγμοί εισόδου και επέκτασης.

⁽²⁾ Παραδείγματος χάρι, ενθαρρύνοντας την πρόωγη εξόφληση της κρατικής ενίσχυσης.

⁽³⁾ Βλ. παραδείγματος χάρι την απόφαση της Επιτροπής της 21ης Οκτωβρίου 2008 στην υπόθεση C 10/2008 IKB (δεν έχει ακόμη δημοσιευτεί) και την απόφαση της Επιτροπής της 7ης Μαΐου 2009 στην υπόθεση N 244/2009 Εισφορά κεφαλαίου στην Commerzbank, (EE C 147/της 27.6.2009, σ. 4).

⁽⁴⁾ Θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι μειώσεις ισολογισμού που οφείλονται σε διαγραφές περιουσιακών στοιχείων, που εν μέρει αντισταθμίζονται με κρατικές ενισχύσεις, δεν μειώνουν την πραγματική ισχύ της τράπεζας στην αγορά και, συνεπώς, δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη όταν αξιολογείται η ανάγκη θέσπισης διαρθρωτικών μέτρων.

Αποφυγή της χρήσης κρατικών ενισχύσεων για τη χρηματοδότηση ανταγωνιστικών συμπεριφορών

- 39) Οι κρατικές ενισχύσεις δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται εις βάρος των ανταγωνιστών που δεν τυγχάνουν παρόμοιας κρατικής στήριξης ⁽¹⁾.
- 40) Με την επιφύλαξη του σημείου 41, οι τράπεζες δεν πρέπει κατ' αρχήν να χρησιμοποιούν τις κρατικές ενισχύσεις για την εξαγορά ανταγωνιζόμενων επιχειρήσεων ⁽²⁾. Ο όρος αυτός θα πρέπει να εφαρμόζεται επί τρία τουλάχιστον έτη και μπορεί να εξακολουθήσει να ισχύει μέχρι την ολοκλήρωση της περιόδου αναδιάρθρωσης ανάλογα με την έκταση, το μέγεθος και τη διάρκεια της ενίσχυσης.
- 41) Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και μετά από κοινοποίηση, η Επιτροπή μπορεί να επιτρέψει εξαγορές όταν αποτελούν μέρος διαδικασίας εξυγίανσης αναγκαίας για την αποκατάσταση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας ή για την εξασφάλιση του αποτελεσματικού ανταγωνισμού. Η διαδικασία εξαγοράς πρέπει να τηρεί την αρχή της παροχής ίσων ευκαιριών σε όλους τους δυνητικούς αγοραστές και το αποτέλεσμα πρέπει να εξασφαλίζει συνθήκες αποτελεσματικού ανταγωνισμού στις σχετικές αγορές.
- 42) Όταν η επιβολή εκποιήσεων ή/και η απαγόρευση εξαγορών δεν θεωρούνται πρόσφορες, η Επιτροπή δύναται να δεχτεί την επιβολή από το κράτος μέλος μηχανισμού ανάκτησης, παραδείγματος χάρι με τη μορφή εισφοράς επί των αποδεκτών της ενίσχυσης. Με αυτόν τον τρόπο θα καθίσταται δυνατή η ανάκτηση μέρους της ενίσχυσης από την τράπεζα μετά την αποκατάσταση της βιωσιμότητάς της.
- 43) Όταν στις τράπεζες που λαμβάνουν κρατική στήριξη επιβάλλονται ορισμένες υποχρεώσεις όσον αφορά τη χορήγηση δανείων προς την πραγματική οικονομία, οι πιστώσεις που χορηγούνται από τις τράπεζες αυτές πρέπει να ανταποκρίνονται στους εμπορικούς όρους της αγοράς ⁽³⁾.
- 44) Οι κρατικές ενισχύσεις δεν μπορούν να χρησιμοποιούνται για την προσφορά όρων (παραδείγματος χάρι όσον αφορά επιτόκια ή εξασφαλίσεις) τους οποίους δεν θα ήταν σε θέση να

προσφέρουν οι ανταγωνιστές που δεν λαμβάνουν κρατική ενίσχυση. Ωστόσο, σε περιπτώσεις που οι περιορισμοί στη συμπεριφορά τιμολόγησης μπορεί να μην κρίνονται πρόσφοροι, παραδείγματος χάρι επειδή ενδέχεται να οδηγήσουν σε μείωση του αποτελεσματικού ανταγωνισμού, τα κράτη μέλη μπορούν να προτείνουν άλλα πιο ενδεδειγμένα μέτρα για να διασφαλιστεί ο αποτελεσματικός ανταγωνισμός, όπως μέτρα που διευκολύνουν την είσοδο άλλων φορέων. Στο ίδιο πνεύμα, οι τράπεζες δεν μπορούν να επικαλούνται την κρατική στήριξη ως ανταγωνιστικό πλεονέκτημα κατά την εμπορική προώθηση των χρηματοπιστωτικών προσφορών τους ⁽⁴⁾. Οι περιορισμοί αυτοί θα πρέπει να διατηρούνται ανάλογα με την έκταση, το μέγεθος και τη διάρκεια της ενίσχυσης επί μια περίοδο που κυμαίνεται μεταξύ τριών ετών και της συνολικής διάρκειας της περιόδου αναδιάρθρωσης. Θα χρησιμεύουν επίσης ως σαφές κίνητρο για την όσο το δυνατό ταχύτερη εξόφληση της οφειλής προς το κράτος.

- 45) Η Επιτροπή θα εξετάζει επίσης το βαθμό ανοίγματος της αγοράς και της ικανότητας του τομέα να αντιμετωπίσει τις αυταναμίες των τραπεζών. Στη συνολική αξιολόγησή της η Επιτροπή μπορεί να εξετάζει τις πιθανές δεσμεύσεις του δικαιούχου ή δεσμεύσεις από τα κράτη μέλη σχετικά με τη θέσπιση μέτρων ⁽⁵⁾ που θα προωθούσαν πιο εύρωστες και ανταγωνιστικές αγορές, παραδείγματος χάρι με τη διευκόλυνση της εισόδου και της εξόδου. Οι πρωτοβουλίες αυτές θα μπορούσαν, υπό τις κατάλληλες περιστάσεις, να συνοδεύουν άλλα διαρθρωτικά μέτρα ή δεσμεύσεις συμπεριφοράς που θα έπρεπε κανονικά να απαιτηθούν από τον δικαιούχο της ενίσχυσης. Η δέσμευση κράτους μέλους να θεσπίσει μηχανισμούς για την αντιμετώπιση των δυσχερειών τραπεζών σε πρώιμα στάδια μπορεί να αντιμετωπιστεί θετικά από την Επιτροπή ως στοιχείο για την προώθηση πιο εύρωστων και ανταγωνιστικών αγορών.

5. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

- 46) Για να εξακριβωθεί ότι το σχέδιο αναδιάρθρωσης εφαρμόζεται ορθά, η Επιτροπή ζητά την υποβολή λεπτομερών τακτικών εκθέσεων. Η πρώτη έκθεση θα πρέπει κανονικά να υποβληθεί στην Επιτροπή το αργότερο έξι μήνες μετά την έγκριση του σχεδίου αναδιάρθρωσης.
- 47) Μετά την κοινοποίηση του σχεδίου αναδιάρθρωσης, η Επιτροπή πρέπει να αξιολογήσει κατά πόσο το σχέδιο μπορεί να αποκαταστήσει τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα και να περιορίσει κατάλληλα τις στρεβλώσεις του ανταγωνισμού. Εάν υπάρχουν σοβαρές αμφιβολίες όσον αφορά τη συμμόρφωση του σχεδίου αναδιάρθρωσης με τις σχετικές απαιτήσεις, η Επιτροπή πρέπει να κινήσει επίσημη διαδικασία έρευνας, παρέχοντας σε τρίτα μέρη τη δυνατότητα να υποβάλουν παρατηρήσεις σχετικά με το μέτρο, εξασφαλίζοντας έτσι μια διαφανή και συνεκτική προσέγγιση τηρώντας τους κανόνες εμπιστευτικότητας που ισχύουν για τις διαδικασίες κρατικών ενισχύσεων ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ Βλ. παραδείγματος χάρι την απόφαση της Επιτροπής της 19ης Νοεμβρίου 2008 στην υπόθεση NN 49/2008, NN 50/2008 και NN 45/2008 *Εγγυήσεις προς την Dexia* (δεν έχει ακόμη δημοσιευτεί), σημείο 73, την απόφαση της Επιτροπής της 19ης Νοεμβρίου 2008 στην υπόθεση N 574/2008 *Εγγυήσεις προς την Fortis Bank* (EE C 38 της 17.2.2009, σ. 2), σημείο 58 και την απόφαση της Επιτροπής της 3ης Δεκεμβρίου 2008 στην υπόθεση NN 42/2008, NN 46/2008 και NN 53/A/2008 *Ενίσχυση αναδιάρθρωσης προς την Fortis Bank και Fortis Bank Luxembourg* (EE C 80 της 3.4.2009, σ. 7), παράγραφος 94. Παραδείγματος χάρι, μπορεί, σε ορισμένες περιστάσεις, να απαγορευθεί σε μια τράπεζα να προτείνει τα υψηλότερα επιτόκια που προσφέρονται στην αγορά σε καταθέτες λιανικής.

⁽²⁾ Υπενθυμίζεται ότι οι δαπάνες αναδιάρθρωσης πρέπει να περιορίζονται στο ελάχιστο απαραίτητο ποσό για την αποκατάσταση της βιωσιμότητας. Βλ. σημείο 23.

⁽³⁾ Οι πιστώσεις που χορηγούνται με βάση μη εμπορικούς όρους ενδέχεται να συνιστούν κρατική ενίσχυση και μπορεί να επιτραπούν από την Επιτροπή, κατόπιν κοινοποίησης, εάν είναι συμβατές με την κοινή αγορά, παραδείγματος χάρι βάσει της ανακοίνωσης της Επιτροπής — Προσωρινό κοινοτικό πλαίσιο μέτρων κρατικών ενισχύσεων για τη στήριξη της πρόσβασης σε χρηματοδότηση στην τρέχουσα χρηματοπιστωτική και οικονομική κρίση, (EE C 83 της 7.4.2009, σ. 1).

⁽⁴⁾ Απόφαση της Επιτροπής της 12ης Νοεμβρίου 2008 στην υπόθεση N 528/2008 *ING*, (EE C 328 της 23.12.2008, σ. 10) σημείο 35.

⁽⁵⁾ Βλ. για παράδειγμα την απόφαση της Επιτροπής 2005/418/ΕΚ της 7ης Ιουλίου 2004 σχετικά με τα μέτρα ενισχύσεων που εφαρμόστηκαν από τη Γαλλία υπέρ της Alstom, (EE L 150 της 10.6.2005, σ. 24), σημείο 204.

⁽⁶⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής C(2003) 4582 της 1ης Δεκεμβρίου 2003 σχετικά με το επαγγελματικό απόρρητο στις αποφάσεις για τις κρατικές ενισχύσεις (EE C 297 της 9.12.2003, σ. 6).

48) Ωστόσο, η Επιτροπή δεν οφείλει να κινήσει επίσημη διαδικασία έρευνας όταν το σχέδιο αναδιάρθρωσης είναι πλήρες και τα προτεινόμενα μέτρα δεν δημιουργούν περαιτέρω αμφιβολίες στην Επιτροπή όσον αφορά τη συμβατότητα τους κατά την έννοια του άρθρου 4 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου της 22ας Μαρτίου 1999 για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 93 της συνθήκης ΕΚ ⁽¹⁾. Αυτό μπορεί ιδίως να συμβαίνει όταν ένα κράτος μέλος έχει κοινοποιήσει στην Επιτροπή ενίσχυση που συνοδεύεται από σχέδιο αναδιάρθρωσης το οποίο πληροί όλους τους όρους που θέτει η παρούσα ανακοίνωση, προκειμένου να εξασφαλιστεί ασφάλεια δικαίου όσον αφορά την απαραίτητη συνέχεια που θα δοθεί. Σε τέτοιες περιπτώσεις, η Επιτροπή μπορεί να εκδώσει τελική απόφαση στην οποία βεβαιώνεται ότι τόσο η ενίσχυση διάσωσης όσο και η ενίσχυση αναδιάρθρωσης είναι συμβατές με το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο β) της συνθήκης.

6. ΠΡΟΣΩΡΙΝΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΗΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗΣ

49) Η παρούσα ανακοίνωση δικαιολογείται λόγω της τρέχουσας πρωτοφανούς κρίσης του χρηματοπιστωτικού τομέα και θα

εφαρμόζεται μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2010. Η Επιτροπή θα ακολουθεί τις κατευθύνσεις που διατυπώνονται στη παρούσα ανακοίνωση όταν εξετάζει περιπτώσεις ενισχύσεων αναδιάρθρωσης που κοινοποιούνται στην Επιτροπή έως τις 31 Δεκεμβρίου του 2010. Οι μη κοινοποιούμενες ενισχύσεις, θα αξιολογούνται με βάση την ανακοίνωση της Επιτροπής για τον καθορισμό των εφαρμοστέων κανόνων για την αξιολόγηση παράνομης κρατικής ενίσχυσης ⁽²⁾. Η Επιτροπή θα ακολουθεί τις κατευθύνσεις που διατυπώνονται στη παρούσα ανακοίνωση όταν εκτιμά την συμβατότητα των μη κοινοποιούμενων ενισχύσεων που χορηγήθηκαν έως και τις 31 Δεκεμβρίου 2010.

50) Έχοντας υπόψη ότι η παρούσα ανακοίνωση βασίζεται στο άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο β) της συνθήκης, η Επιτροπή δύναται να αναθεωρήσει το περιεχόμενο και τη διάρκεια της σύμφωνα με την εξέλιξη των συνθηκών της αγοράς, την πείρα που αποκτάται κατά την εξέταση υποθέσεων και το πρωταρχικό συμφέρον διατήρησης της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας.

⁽¹⁾ ΕΕ L 83 της 27.3.1999, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ C 119 της 22.5.2002, σ. 22.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Υπόδειγμα σχεδίου αναδιάρθρωσης

Ενδεικτικός πίνακας περιεχομένων σχεδίου αναδιάρθρωσης (1)

1. Πληροφορίες σχετικά με το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα (περιγραφή της διάρθρωσης του κ.λπ.)

(σημείωση: μπορούν να χορηγηθούν πληροφορίες που έχουν ήδη υποβληθεί παλαιότερα, αλλά πρέπει να ενσωματωθούν στο παρόν έγγραφο και ενδεχομένως να επικαιροποιηθούν)
2. Περιγραφή της αγοράς και μερίδια αγοράς
  - 2.1. Περιγραφή των κυριότερων σχετικών αγορών προϊόντων (τουλάχιστον διάκριση μεταξύ αγορών λιανικής, χονδρικής, αγορών κεφαλαίου κ.λπ.)
  - 2.2. Υπολογισμοί των μεριδίων αγοράς (π.χ. εθνικών και σε ευρωπαϊκή κλίμακα, αναλόγως της γεωγραφικής έκτασης των σχετικών αγορών)
3. Ανάλυση των λόγων για τους οποίους το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα περιήλθε σε δυσχέρειες (εσωτερικοί παράγοντες)
4. Περιγραφή της κρατικής παρέμβασης και αξιολόγηση της κρατικής ενίσχυσης
  - 4.1. Πληροφορίες για το εάν το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα ή οι θυγατρικές του έχουν ήδη λάβει ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωση στο παρελθόν.
  - 4.2. Πληροφορίες σχετικά με τη μορφή και το ύψος της κρατικής στήριξης ή του οικονομικού πλεονεκτήματος που συνδέεται με τη στήριξη. Στις πληροφορίες πρέπει να περιλαμβάνονται όλες οι κρατικές ενισχύσεις που λήφθηκαν είτε μεμονωμένα είτε στο πλαίσιο καθεστώτος κατά τη διάρκεια της περιόδου αναδιάρθρωσης

(σημείωση: πρέπει να αιτιολογηθούν όλες οι ενισχύσεις στο πλαίσιο του σχεδίου αναδιάρθρωσης όπως προσδιορίζεται στη συνέχεια).
  - 4.3. Αξιολόγηση της κρατικής στήριξης βάσει των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων και ποσοτικός προσδιορισμός του ύψους της ενίσχυσης.
5. Αποκατάσταση βιωσιμότητας
  - 5.1. Παρουσίαση των διαφόρων παραδοχών της αγοράς
    - 5.1.1. Αρχική κατάσταση στις βασικές αγορές προϊόντων
    - 5.1.2. Αναμενόμενη εξέλιξη της αγοράς στις βασικές αγορές προϊόντων
  - 5.2. Παρουσίαση του σεναρίου χωρίς τη λήψη του μέτρου
    - 5.2.1. Απαιτούμενη προσαρμογή στο αρχικό επιχειρηματικό σχέδιο
    - 5.2.2. Παρελθόντες, παρόντες και μελλοντικοί συντελεστές κεφαλαιακής επάρκειας (κεφαλαιακά μέσα tier 1, tier 2)
  - 5.3. Παρουσίαση της προτεινόμενης μελλοντικής στρατηγικής για το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα και του τρόπου με τον οποίο η στρατηγική αυτή θα οδηγήσει στην αποκατάσταση της βιωσιμότητας
    - 5.3.1. Σημείο εκκίνησης και συνολικό πλαίσιο
    - 5.3.2. Επιμέρους πλαίσια ανά επιχειρηματική δραστηριότητα του χρηματοπιστωτικού ιδρύματος
    - 5.3.3. Προσαρμογή στις μεταβολές του κανονιστικού περιβάλλοντος (βελτίωση της διαχείρισης κινδύνου, μεγαλύτερες κεφαλαιακές εφεδρείες, κ.λπ.)
    - 5.3.4. Επιβεβαίωση όσον αφορά την πλήρη γνωστοποίηση των απομειωμένων περιουσιακών στοιχείων
    - 5.3.5. Κατά περίπτωση, μεταβολή της ιδιοκτησιακής διάρθρωσης

(1) Οι πληροφορίες που απαιτούνται για την αξιολόγηση της βιωσιμότητας μπορεί να περιλαμβάνουν εσωτερικά στοιχεία και εκθέσεις των τραπεζών καθώς και εκθέσεις που συντάσσονται από ή για τις αρχές των κρατών μελών, και ιδίως τις ρυθμιστικές αρχές.

- 5.4 Περιγραφή και επισκόπηση των διαφόρων προγραμματιζόμενων μέτρων για την αποκατάσταση της βιωσιμότητας, κόστος και επιπτώσεις των μέτρων αυτών στα αποτελέσματα χρήσεως/ισολογισμό
  - 5.4.1. Μέτρα σε επίπεδο ομίλου
  - 5.4.2. Μέτρα ανά επιχειρηματική δραστηριότητα
  - 5.4.3. Επίπτωση κάθε μέτρου στα αποτελέσματα χρήσεως/ισολογισμό
- 5.5. Περιγραφή των αποτελεσμάτων των διαφόρων μέτρων για τον περιορισμό των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού (βλ. σημείο 7) όσον αφορά το κόστος τους και τις επιπτώσεις τους στα αποτελέσματα χρήσεως/ισολογισμό
  - 5.5.1. Μέτρα σε επίπεδο ομίλου
  - 5.5.2. Μέτρα στους τομείς των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων
  - 5.5.3. Επίπτωση κάθε μέτρου στα αποτελέσματα χρήσεως/ισολογισμό
- 5.6. Σύγκριση με εναλλακτικές επιλογές και συνοπτική συγκριτική αξιολόγηση των οικονομικών και κοινωνικών επιπτώσεων σε περιφερειακό, εθνικό και κοινοτικό επίπεδο (η ανάλυση αυτή απαιτείται κυρίως όταν η τράπεζα ενδέχεται να μην πληροί τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας σε περίπτωση μη χορήγησης της ενίσχυσης)
  - 5.6.1. Εναλλακτικές επιλογές: κανονική λύση και εκκαθάριση, διάσπαση, ή απορρόφηση από άλλη τράπεζα και αντίστοιχες συνέπειες
  - 5.6.2. Γενικές οικονομικές συνέπειες
- 5.7. Χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή των διαφόρων μέτρων και καταληκτική προθεσμία για την εφαρμογή του σχεδίου αναδιάρθρωσης στο σύνολό του (μνεία τυχόν ζητημάτων εμπιστευτικότητας)
- 5.8. Περιγραφή του προγράμματος εξόφλησης της κρατικής ενίσχυσης
  - 5.8.1. Βασικές παραδοχές της στρατηγικής εξόδου
  - 5.8.2. Περιγραφή των κινήτρων εξόδου του κράτους
  - 5.8.3. Στρατηγική εξόδου ή προγραμματισμός εξόφλησης μέχρι την πλήρη εξόφληση/έξοδο
- 5.9. Αποτελέσματα χρήσεως/ισολογισμοί για την τελευταία τριετία και την επόμενη πενταετία περιλαμβανομένων των κυριότερων χρηματοοικονομικών δεικτών και ανάλυσης ευαισθησίας με βάση το ευνοϊκότερο/δυσμενέστερο σενάριο
  - 5.9.1. Βασικό σενάριο
    - 5.9.1.1. Αποτελέσματα χρήσεως/ισολογισμός σε επίπεδο ομίλου
    - 5.9.1.2. Κυριότεροι χρηματοοικονομικοί δείκτες σε επίπεδο ομίλου [απόδοση κεφαλαίου σταθμισμένου κινδύνου (RAROC) ως μέτρο αναφοράς για τα εσωτερικά κριτήρια αποδοτικότητας προσαρμοσμένης βάσει του κινδύνου, δείκτης κόστους εσόδων (CIR), δείκτης αποδοτικότητας των μετοχών (ROE), κ.λπ.]
    - 5.9.1.3. Αποτελέσματα χρήσεως/ισολογισμός ανά μονάδα επιχειρηματικής δραστηριότητας
    - 5.9.1.4. Κυριότεροι χρηματοοικονομικοί δείκτες ανά μονάδα επιχειρηματικής δραστηριότητας [απόδοση κεφαλαίου σταθμισμένου κινδύνου (RAROC) ως μέτρο αναφοράς για τα εσωτερικά κριτήρια αποδοτικότητας προσαρμοσμένης βάσει του κινδύνου, δείκτης κόστους εσόδων (CIR), δείκτης αποδοτικότητας των μετοχών (ROE), κ.λπ.]
  - 5.9.2. Πλέον ευνοϊκό σενάριο
    - 5.9.2.1. Βασικές παραδοχές
    - 5.9.2.2. Αποτελέσματα χρήσεως/ισολογισμός σε επίπεδο ομίλου
    - 5.9.2.3. Κυριότεροι χρηματοοικονομικοί δείκτες σε επίπεδο ομίλου [απόδοση κεφαλαίου σταθμισμένου κινδύνου (RAROC) ως μέτρο αναφοράς για τα εσωτερικά κριτήρια αποδοτικότητας προσαρμοσμένης βάσει του κινδύνου, δείκτης κόστους εσόδων (CIR), δείκτης αποδοτικότητας των μετοχών (ROE), κ.λπ.....]

- 5.9.3. Πλέον δυσμενές σενάριο — Εάν έχει πραγματοποιηθεί ή/και πιστοποιηθεί από τις εθνικές εποπτικές αρχές προσομοίωση ακραίων καταστάσεων, θα πρέπει να δοθούν στοιχεία σχετικά με τις μεθοδολογίες, τις παραμέτρους και τα αποτελέσματα αυτής της προσομοίωσης ⁽¹⁾.
- 5.9.3.1. Βασικές παραδοχές
- 5.9.3.2. Αποτελέσματα χρήσεως/ισολογισμός σε επίπεδο ομίλου
- 5.9.3.3. Κυριότεροι χρηματοοικονομικοί δείκτες σε επίπεδο ομίλου [απόδοση κεφαλαίου σταθμισμένου κινδύνου (RAROC) ως μέτρο αναφοράς για τα εσωτερικά κριτήρια αποδοτικότητας προσαρμοσμένης βάσει του κινδύνου, δείκτης κόστους εσόδων (CIR), δείκτης αποδοτικότητας των μετοχών (ROE), κ.λπ.]
6. Καταμερισμός βαρών — συνεισφορά στην αναδιάρθρωση του ίδιου του χρηματοπιστωτικού ιδρύματος και των άλλων μετόχων (λογιστική και οικονομική αξία συμμετοχών)
- 6.1. Περιορισμός του κόστους αναδιάρθρωσης στο απαραίτητο για την αποκατάσταση της βιωσιμότητας
- 6.2. Περιορισμός του ύψους της ενίσχυσης (περιλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με ενδεχόμενες διατάξεις περιορισμού των μερισμάτων και των πληρωμών τόκων για δάνεια μειωμένης εξασφάλισης)
- 6.3. Διάταξη περί σημαντικής ίδιας συνεισφοράς (περιλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με το μέγεθος της συνεισφοράς από μετόχους ή πιστωτές που έχουν μειωμένη εξασφάλιση)
7. Μέτρα για τον περιορισμό της στρέβλωσης του ανταγωνισμού
- 7.1. Αιτιολόγηση της έκτασης των μέτρων ενόψει του μεγέθους και των αποτελεσμάτων της κρατικής ενίσχυσης
- 7.2. Διαρθρωτικά μέτρα, περιλαμβανομένων προτάσεων σχετικά με το χρονοδιάγραμμα και τις προθεσμίες εκποίησης περιουσιακών στοιχείων ή θυγατρικών/ υποκαταστημάτων ή άλλων διορθωτικών μέτρων
- 7.3. Δεσμεύσεις σε επίπεδο συμπεριφοράς του χρηματοπιστωτικού ιδρύματος, περιλαμβανομένης δέσμευσης για την αποφυγή προσφυγής σε τεχνικές μαζικού μάρκετινγκ με τη χρησιμοποίηση της κρατικής ενίσχυσης ως ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος
8. Έλεγχος (διορισμός επιμελητή)

⁽¹⁾ Η προσομοίωση ακραίων καταστάσεων πρέπει, στο μέτρο του δυνατού, να στηρίζεται σε κοινές παραμέτρους που έχουν συμφωνηθεί σε κοινοτικό επίπεδο (όπως μεθοδολογία που έχει αναπτυχθεί από την Επιτροπή Ευρωπαϊκών Αρχών Τραπεζικής Εποπτείας) και που έχουν κατά περίπτωση προσαρμοστεί σύμφωνα με τις ειδικές συνθήκες που επικρατούν στις επιμέρους χώρες και στις τράπεζες. Εφόσον απαιτείται, θα πρέπει ενδεχομένως να εξεταστεί το ενδεχόμενο αντίστροφων προσομοιώσεων ακραίων καταστάσεων ή άλλα ισοδύναμα σενάρια ελέγχου.

IV

(Πληροφορίες)

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΡΟΕΡΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ισοτιμίες του ευρώ ⁽¹⁾

18 Αυγούστου 2009

(2009/C 195/05)

1 ευρώ =

Νομισματική μονάδα	Ισοτιμία	Νομισματική μονάδα	Ισοτιμία
USD	δολάριο ΗΠΑ	AUD	αυστραλιανό δολάριο
JPY	ιαπωνικό γιεν	CAD	καναδικό δολάριο
DKK	δανική κορόνα	HKD	δολάριο Χονγκ Κονγκ
GBP	λίρα στερλίνα	NZD	νεοζηλανδικό δολάριο
SEK	σουηδική κορόνα	SGD	δολάριο Σιγκαπούρης
CHF	ελβετικό φράγκο	KRW	νοτιοκορεατικό γουόν
ISK	ισλανδική κορόνα	ZAR	νοτιοαφρικανικό ραντ
NOK	νορβηγική κορόνα	CNY	κινεζικό γιουάν
BGN	βουλγαρικό λεβ	HRK	κροατικό κούνα
CZK	τσεχική κορόνα	IDR	ινδονησιακή ρουπία
EEK	εσθονική κορόνα	MYR	μαλαισιανό ρίγκιτ
HUF	ουγγρικό φιορίνι	PHP	πέσο Φιλιππινών
LTL	λιθουανικό λίτας	RUB	ρωσικό ρούβλι
LVL	λεττονικό λατ	THB	ταιϊλανδικό μπατ
PLN	πολωνικό ζλότι	BRL	ρεάλ Βραζιλίας
RON	ρουμανικό λέι	MXN	μεξικανικό πέσο
TRY	τουρκική λίρα	INR	ινδική ρουπία

⁽¹⁾ Πηγή: Ισοτιμίες αναφοράς που δημοσιεύονται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

V

(Γνωστοποιήσεις)

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Προηγούμενη γνωστοποίηση συγκέντρωσης
(Υπόθεση COMP/M.5604 — Dong/Kom-Strom)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2009/C 195/06)

1. Στις 12 Αυγούστου 2009, η Επιτροπή έλαβε γνωστοποίηση μιας σχεδιαζόμενης συγκέντρωσης σύμφωνα με το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 ⁽¹⁾ του Συμβουλίου με την οποία η επιχείρηση Dong Naturgas A/S ελεγχόμενη από την Dong Energy A/S («Dong», Δανία) αποκτά με την έννοια του άρθρου 3 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού του Συμβουλίου έλεγχο του συνόλου της επιχείρησης Kom-Strom AG («Kom-Strom», Γερμανία) με αγορά μετοχών.
2. Οι επιχειρηματικές δραστηριότητες των εν λόγω επιχειρήσεων είναι:
  - για την Dong: έρευνα και παραγωγή φυσικού αερίου και πετρελαίου, παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, εμπορία και μάρκετινγκ ενέργειας στη Δανία και τη Βόρεια Ευρώπη,
  - για την Kom-Strom: παροχή ενέργειας (χονδρική και εμπορία) στη Γερμανία.
3. Κατά την προκαταρκτική εξέταση, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι η γνωστοποιηθείσα πράξη θα μπορούσε να εμπέσει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004. Εντούτοις, επιφυλάσσεται να λάβει τελική απόφαση επί του σημείου αυτού.
4. Η Επιτροπή καλεί τους ενδιαφερόμενους τρίτους να υποβάλουν στην Επιτροπή ενδεχόμενες παρατηρήσεις για τη σχεδιαζόμενη συγκέντρωση.

Οι παρατηρήσεις πρέπει να φθάσουν στην Επιτροπή το αργότερο εντός δέκα ημερών από την ημερομηνία της παρούσας δημοσίευσης, με την ένδειξη COMP/M.5604 — Dong/Kom-Strom. Οι παρατηρήσεις μπορούν να σταλούν στην Επιτροπή με φαξ (+32 22964301 ή 22967244) ή ταχυδρομικά στην ακόλουθη διεύθυνση:

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
ΓΔ Ανταγωνισμού
Μητρώο Συγχωνεύσεων
J-70
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

(¹) ΕΕ L 24 της 29.1.2004, σ. 1.

Προηγούμενη γνωστοποίηση συγκέντρωσης
(Υπόθεση COMP/M.5421 — Panasonic/Sanyo)
(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)
(2009/C 195/07)

1. Στις 11 Αυγούστου 2009, η Επιτροπή έλαβε γνωστοποίηση μιας προτεινόμενης συγκέντρωσης σύμφωνα με το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΚ) του Συμβουλίου αριθ. 139/2004 ⁽¹⁾ με την οποία η επιχείρηση Panasonic Corporation («Panasonic», Ιαπωνία) αποκτά με την έννοια του άρθρου 3 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού του Συμβουλίου έλεγχο του συνόλου της επιχείρησης Sanyo Electric Co., Ltd. («Sanyo», Ιαπωνία) με δημόσια προσφορά.
2. Οι επιχειρηματικές δραστηριότητες των εν λόγω επιχειρήσεων είναι:
  - για την Panasonic: ανάπτυξη, παραγωγή και πώληση οπτικοακουστικών και επικοινωνιακών προϊόντων, οικιακών συσκευών, ηλεκτρονικών στοιχείων και διατάξεων (περιλαμβανομένων των μπαταριών), βιομηχανιών και άλλων προϊόντων,
  - για την Sanyo: ανάπτυξη, παραγωγή και πώληση καταναλωτικών προϊόντων, εμπορικού εξοπλισμού, ηλεκτρονικών στοιχείων (περιλαμβανομένων των μπαταριών) και βιομηχανικού εξοπλισμού εφοδιαστικής/συντήρησης.
3. Κατά την προκαταρκτική εξέταση, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι η γνωστοποιηθείσα πράξη θα μπορούσε να εμπέσει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004. Εντούτοις, επιφυλάσσεται να λάβει τελική απόφαση επί του σημείου αυτού.
4. Η Επιτροπή καλεί τους ενδιαφερόμενους τρίτους να υποβάλουν στην Επιτροπή ενδεχόμενες παρατηρήσεις για τη σχεδιαζόμενη συγκέντρωση.

Οι παρατηρήσεις πρέπει να φθάσουν στην Επιτροπή το αργότερο εντός δέκα ημερών από την ημερομηνία της παρούσας δημοσίευσης, με την ένδειξη COMP/M.5421 — Panasonic/Sanyo. Οι παρατηρήσεις μπορούν να σταλούν στην Επιτροπή με φαξ (+32 22964301 ή 22967244) ή ταχυδρομικά στην ακόλουθη διεύθυνση:

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
ΓΔ Ανταγωνισμού
Μητρώο Συγχωνεύσεων
J-70
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

⁽¹⁾ ΕΕ L 24 της 29.1.2004, σ. 1.

Τιμή συνδρομής 2009 (χωρίς ΦΠΑ, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων ταχυδρομείου για κανονική αποστολή)

Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρές L + C, μόνο έντυπη έκδοση	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	1 000 EUR ετησίως (*)
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρές L + C, μόνο έντυπη έκδοση	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	100 EUR μηνιαίως (*)
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρές L + C, έντυπη έκδοση + ετήσιο CD-ROM	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	1 200 EUR ετησίως
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρά L, μόνο έντυπη έκδοση	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	700 EUR ετησίως
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρά L, μόνο έντυπη έκδοση	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	70 EUR μηνιαίως
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρά C, μόνο έντυπη έκδοση	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	400 EUR ετησίως
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρά C, μόνο έντυπη έκδοση	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	40 EUR μηνιαίως
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρές L + C, μηνιαίο συγκεντρωτικό CD-ROM	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	500 EUR ετησίως
Συμπλήρωμα της Επίσημης Εφημερίδας, σειρά S — Δημόσιες συμβάσεις και διαγωνισμοί, CD-ROM, δύο εκδόσεις την εβδομάδα	πολύγλωσσο: 23 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	360 EUR ετησίως (= 30 EUR μηνιαίως)
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρά C — Διαγωνισμοί	γλώσσα(-ες) ανάλογα με το διαγωνισμό	50 EUR ετησίως

(*) Πώληση ανά τεύχος: — έως 32 σελίδες: 6 EUR
— από 33 έως 64 σελίδες: 12 EUR
— περισσότερες από 64 σελίδες: η τιμή ορίζεται κατά περίπτωση.

Η συνδρομή στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, που εκδίδεται στις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι δυνατή σε 22 γλωσσικές εκδόσεις. Περιλαμβάνει τις σειρές L (Νομοθεσία) και C (Ανακοινώσεις και Πληροφορίες).

Για κάθε γλωσσική έκδοση απαιτείται ξεχωριστή συνδρομή.

Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 920/2005 του Συμβουλίου, που δημοσιεύτηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα* L 156 της 18ης Ιουνίου 2005, τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν υποχρεούνται, προσωρινά, να συντάσσουν και να δημοσιεύουν στα ιρλανδικά όλες τις πράξεις. Γι' αυτό, η *Επίσημη Εφημερίδα* στα ιρλανδικά πωλείται ξεχωριστά.

Η συνδρομή για το Συμπλήρωμα της *Επίσημης Εφημερίδας* (σειρά S — Δημόσιες συμβάσεις και διαγωνισμοί) περιλαμβάνει 23 επίσημες γλωσσικές εκδόσεις σε ένα ενιαίο πολύγλωσσο CD-ROM.

Με απλή αίτηση, οι συνδρομητές της *Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης* έχουν δικαίωμα να λαμβάνουν διάφορα παραρτήματα της *Επίσημης Εφημερίδας*. Ενημερώνονται για την έκδοση των παραρτημάτων με «Σημείωμα προς τον αναγνώστη» που δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Πωλήσεις και συνδρομές

Οι προς πώληση εκδόσεις της Υπηρεσίας Εκδόσεων διατίθενται στους εμπορικούς μας αντιπροσώπους. Κατάλογο των εμπορικών μας αντιπροσώπων θα βρείτε στο Διαδίκτυο, στη διεύθυνση:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_el.htm

Το EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) παρέχει άμεση και δωρεάν πρόσβαση στο δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο ιστοχώρος αυτός επιτρέπει την πρόσβαση στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* καθώς και στις συνθήκες, στη νομοθεσία, στη νομολογία και στις προπαρασκευαστικές πράξεις.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση: <http://europa.eu>